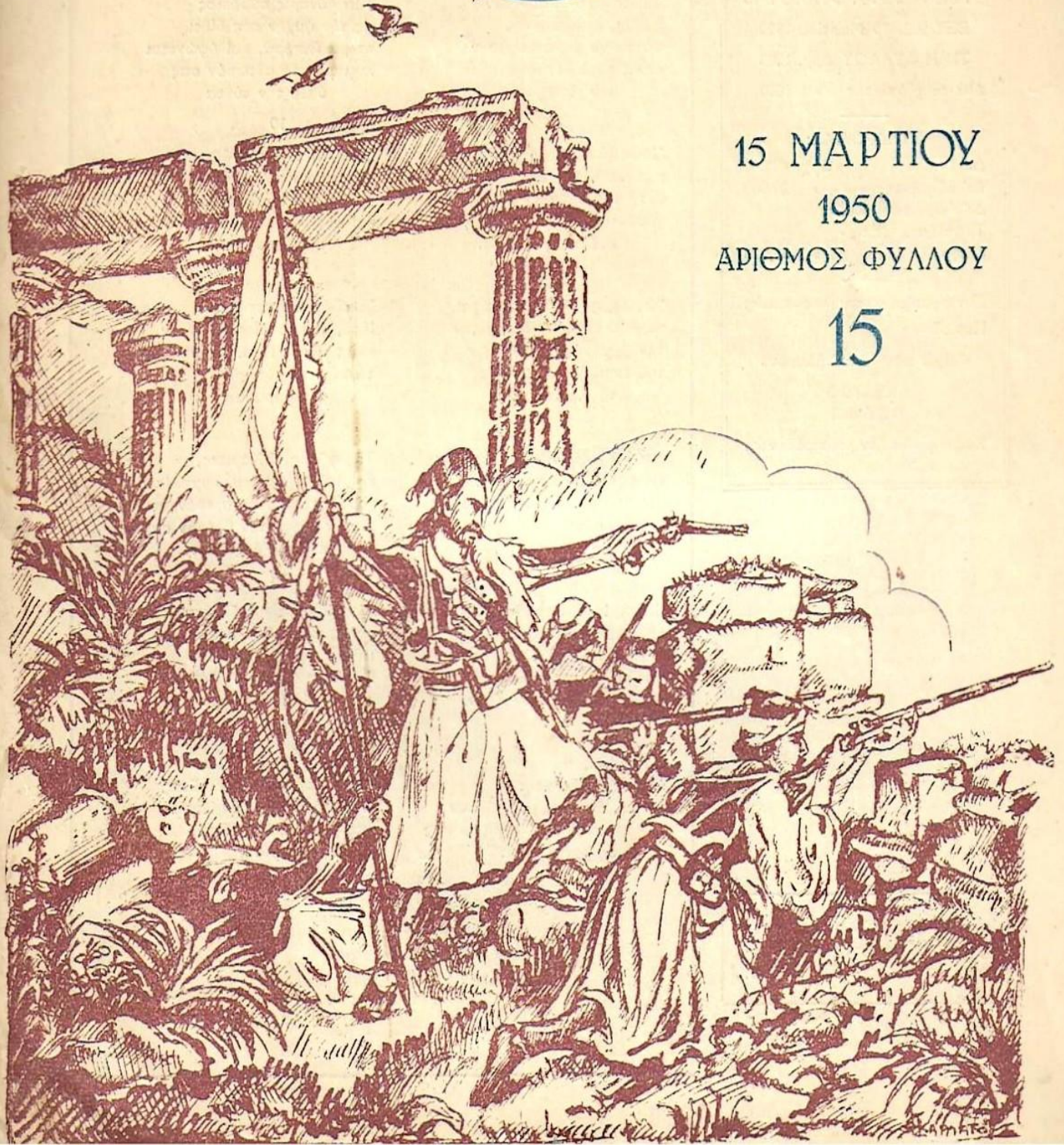

Kop

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΙΣ

15 ΜΑΡΤΙΟΥ
1950
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
15

ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ :

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 15

ΒΣΤ 902, 15 Μαρτίου 1950

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ Δρχ. 1500

Διά τούς όπλίτας > 1000

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Δι' έν έτος Δρχ. 40.000

Δι' έξ μήνας » 20.000

Δι' Όργανισμούς,
Τραπεζάς, Έται-
ρίας κτλ. » 60.000

Συνεργασίαι άποστέλλονταιεις:
Περιοδικόν

«Ήχώ τών Διαβιβάσεων»

ΚΕΔ/Β 5

ΒΣΤ 902

Χειρόγραφα δέν έπιστρέφονται

Τό έξώφυλλο φιλοτε-
χνήθηκε άπό τόν καλλιτέ-
χνη στρ. Ίω Σκαρλάτο.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

1

Δυστυχημένα πλάσματα
της πλέον δυστυχημένης
φύσεως, τελειώνομεν
ένα θρήνον και εις άλλον
πέφομεν πάλιν.

2

Ήμεϊς κατεδικάσθημεν
ἄθλιοι, κοπιασμένοι,
πάντα να κατατρέχομεν,
άλλά ποτέ δέν φθάνομεν
την εὐτυχίαν.

3

Ίσως (άν δέν με τρέφη
ματαία έλπίς) εύρίσκειται
μετά τόν θανατόν μου
γλυκυτέρα ζωή
και με προσμένει.

4

Όμως, διατι εάν έσπειρε
παντοῦ εις την οικουμένην
την χαράν με την θλίψιν
τοῦ έπουρανόιου πατρόσ
τό δικαίον χέρι,

5

διατι κ' έδω όπου μ' έρριψεν,
εις την άέριον σφαϊραν,
μίαν να μην εύρω τρέχουσαν
διά με, μόνην μίαν βρύσιν
παρηγορίας ;

6

Βρύσιν!—Και τά θαυμάσια
της Άρετης άέναα
νερά δέν βλέπω: χύνονται
ποταμηδόν τριγύρω μου,
την γην σκεπάζουν.

7

Ώ θνητοί, ποτισθίτε
εάν τό θεϊόν πίετε
ρεῦμα, ό κόνος με δάκρυσ
την τράπεζαν, τό στρώμα σας
ας βρέξη τότε.

8

Άς έλθη τότε, άς έλθη
να σās περικυκλώση
με σκοτεινά, βρονταία,
πεπυκνωμένα σύννεφα
ή δυστυχία.

9

Μία δύναμις ούράνιος
εις την ψυχήν σας διδει
περά έλαφρά, και ύψωνεται
λαμπρόν τό μέτωπόν σας
όπέρ την νύκτα

10

Άπό τά όλύμπια δώματα
δροσερόν καταβαίνει
χαράς, έλαίου φύσημα,
και στεγνώνει τά δάκρυα,
τόν Ίδρωτά σας.

11

Έκει όπου έπατήσατε,
Ίδοῦ, οι καρποί φυτρώνου,
και τ' άνθη, Ίδοῦ, σκορπίζουσι
τά κύματα εὐτυχί
της μυρωδίας.

12

Της φιλίας οι Χάριτες,
και τοῦ Ύμεναίου, συμπλέκουσι
χορών πλαυσίους στεφάνους·
βωμόν έχουν τόν θρόνον σας
και τόν δεξάζουν.

13

Άν εις δικαίους έλθητε
πολέμουσ, ή ένα μνημα,
μνημα τίμιον εύρίσκετε,
ή τών θριάμβων τ' άσματα
και τά κλωνάρια.

14

Τά πολύχρυσα πέπλα,
και τ' άρώματα ό πλούτος,
γλυκύ ή Σοφία τό φίλημα
σās χαρίζει, ένα είναι
με σās ή Ειρήνη.

15

Ώ Άρετή, πολύτιμος
θεά, οῦ ήγάπασ πάλαι
τόν Κιθαιρώνα, σημερον
την γην μη παραιτήσης
την πατρικήν μου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΛΒΟΣ

ΗΧΩ

ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ

• ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ Κ.Ε.Δ. •

25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ

Μέσα σέ μιὰ αϊμόσφαιρα δυσμενέστατη ἀπό κάθε πλευρά, μιὰ δράξ πιστών, συνέλαβε καί ἐθεμελίωσε τήν 'Επανάσταση· μιὰ δράξ ἡρώων τήν ἐκήρυξε καί τήν διεξήγαγε· μιὰ δράξ διανοητῶν τῆς ἔδωσε τὸ ἠθικὸ περιεχόμενο, μὲ τὸ ὁποῖον κατέκτησε τὰς καρδίας τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων. "Ὅταν ἡ δράξ αὕτη τῶν ἀνθρώπων, πήρε τὴν θέλησι γιὰ νὰ ὑψώσῃ τὸ ἀνάστημά της κατὰ τοῦ κατακτητοῦ, ἦτο μόνη, ὀλομόναχη. "Ὅπλα δὲν εἶχαμε. Ἡ Εὐρώπη ἔκλεινε τὰ μάτια της μπροστὰ στὸ δικὸ μας τὸ μαρτύριο καί δὲν ἤθελε νὰ καταλάβῃ τὸν ἀγῶνα μας. Ἡ ἄγρια θέλησις τῶν Ἡγεμόνων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, πού κρατοῦσε δέσμια ὀλόκληρη τὴν Εὐρώπη, εἶχε ἀπλώσει παντοῦ τὸ θάνατο καί τὴν καταστροφή. Ἦτο ἔγκλημα ὄχι μόνον νὰ ἐναντιωθῆς ἐμπράκτως στὴ θέλησι τῶν Δυναστῶν, ἀλλὰ καί νὰ διανοηθῆς ἔστω καί τὸ ἐλάχιστο ἐναντίον των. Οἱ Μονάρχαι διὰ νὰ προστατεύσουν τὴν ἐξουσίαν των, εἶχον καταλήξῃ στὸν πιὸ ἀπαίσιον συμβιβασμό, νὰ θεωροῦν κάθε ἐπανάστασι ἐναντίον ὁποιοῦδήποτε δυναστοῦ καί αὐτῶν ἀκόμη τῶν πλέον θανασίμων ἐχθρῶν τοῦ χριστιανισμοῦ, ὡς τὸ μεγαλύτερον διεθνὲς ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ κτυπηθῇ ἀμείλικτα.

Ἐπὶ τοιαύτας συνθήκας, πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ καρποφορήσῃ μιὰ τοιαύτη Ἐπανάστασις, τὴν ὁποῖαν τὸ ὑπόδουλون ἔθνος μας ἀνέλαβε νὰ φέρῃ εἰς πέρας; Καί ὅμως, οἱ ὀλίγοι Ἕλληνες δὲν κατεπτοήθησαν πρὸ τῆς λογικῆς τῶν ἀριθμῶν· τὴν ἀνέστρεψαν μὲ τὸν παραλογισμόν τῆς πίστεως, τῆς πίστεως πρὸς τὴν νίκην πού ἔμεινε μόνη ὄρθια στὰ στήθη τῶν ὀλίγων. Μὲ τὴν πίστη αὕτη πήραμε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀγωνισθοῦμε, νὰ διεξαγάγωμεν ἕνα ἀγῶνα, πού ἡ ἐλπίδα τῆς ἐπιτυχίας του, γιὰ ἕνα λογικὸ ἄνθρωπο, δὲν ἔφθανε κἀν οὔτε ἕνα τοῖς χιλίοις. Κι' ὅμως προτίμησαν νὰ ἀγωνισθοῦν, νὰ σκοτωθοῦν πολεμῶντας στὶς ρευματιῆς τῆς Ἑλληνικῆς νίκης, ἀπὸ βουνὸ σὲ βουνό, πεδιάδα σὲ πεδιάδα, παρὰ νὰ μείνουν ἀλυσσοδεμένοι στὴ σκλαβιά καί νὰ περιμένουν ἡρεμοὶ τὸν ἄγριον μαρτυρικὸ καί φρικαλέον θάνατο.

Καί τὸ λάβαρο τῆς ἐλευθερίας πού ἐξεπήδησε καί ὑψώθη τὸ 1821, εἶναι σύμβολο ὄχι μόνον τῆς ἀναστάσεως τοῦ γένους μας, ἀλλὰ καί σύμβολον τῆς πανανθρωπίνης ἐλευθερίας καί γενναιότητος. Εἶναι τὸ σύμβολο ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες μαχηταί, λίγα χρόνια ἀργότερα, καί σὲ διάφορες ἐποχὰς ὡς τὸ 1912—1913, τὸ 1940—1949 ἀνανέωσαν τὸν ὄρκους, γράψαντες τὶς ἀφάνταστες ἐκεῖνες σὲ ἡρωϊσμὸ ἐποποιῖτες, οἱ ὁποῖες θὰ ἀποτελοῦν ἕνα φάρο φωτεινὸ διὰ μέσου τῶν αἰῶνων!

Λωινθίους

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

Μὲ ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, οἱ κάτοικοι τῆς πρωτεύουσας παρηκολούθησαν τὸν ἑορτασμόν τῆς Ἑθνικῆς ἐπετείου. Καταφανὴς ἦτο καί ἡ χαρὰ τοῦ κοινοῦ. Κολακευόμεθα καί διὰ τὸ πρῶτον καί διὰ τὸ δεῦτερον. Εἶναι καί τὰ δυὸ ἀποτελέσματα ἀόκνων προσπαθειῶν καί αἱματηρῶν θυσιῶν τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς γενεᾶς. Δὲν ζοῦμε ἐπαναπαυόμενοι εἰς ὅσα οἱ πρόγονοί μας ἐπέτυχον. Παρελάβαμεν τὴν δάδα καί τὴν διατηροῦμεν ἄσβεστον διὰ μέσου τῶν αἰῶνων. Ἀπὸ τὸ Εἰκοσιένα μέχρι τὸ Γράμμα πόσο αἶμα μὰ καί πόση δόξα! Εἶναι μήπως ἐγωϊσμὸς νὰ βεβαιώνωμεν ὅτι εἰμεθα ἀπόγονοι τῶν ἡρώων τοῦ Εἰκοσιένα; Ἡ μοῖρα τῶν ἐκλεκτῶν λαῶν, ὑπῆρξε πάντοτε τραγικὴ. Αὐτὸ μὰς ὑπενθυμίζει ἡ προχθεσινὴ Ἐπέτειος κι' αὐτὸ ἀντιλαλοῦν ἀκόμα οἱ ἀίματοβαμένες κορυφῆς τῶν Ἑλληνικῶν Βουνῶν. Αὐτὸ μὰς τραγούδησαν καί τὰ παλληκάρια πού παρήλασαν. Ἀπὸ τὸ Εἰκοσιένα μέχρι τώρα πόσο αἶμα μὰ καί πόση δόξα!

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

Τὸν συγχρονισμόν τῶν ὄπλων τῶν Ἑλληνικῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ἐρχεται τώρα νὰ ὀλοκληρώσῃ ἕνα ἄλλο σημαντικὸν γεγονός. Πρόκειται περὶ τοῦ συγχρονισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς διοικήσεως τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς χώρας, διὰ τῆς δημιουργίας Ἐπιχειρηματικοῦ Ἑθνικοῦ Ἀμύνης.

Τὰ ἀγαθὰ τοῦ πρώτου ἐκ τῶν συγκρινομένων γεγονότων κατεδείχθησαν κατὰ τὰς νικηφόρους μάχας τοῦ λήξαντος ἔτους. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ προκύψῃ διὰ τῆς δημιουργίας τοῦ νέου Ἐπιχειρηματικοῦ, καταφαίνεται εἰς τὴν Ἐπισημητικὴν Ἐκθεσιν τοῦ Ἀρχιστρατήγου.

Χαιρετίζομεν μὲ ἐνθουσιασμόν τὴν προοδευτικὴν ταύτην καινοτομίαν, τὴν ὁποῖαν ἔχουν ἀπὸ ἐτῶν εἰσαγάγει, ὅλοι οἱ συγχρονισμένοι στρατοὶ καί ἰδιαιτέρως οἱ συμμαχικοί. Ὅσον εὐεργετικὴ εἶναι αὕτη διὰ τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης, τόσον καθίσταται ἀναγκαῖα διὰ τὰς κρίσιμους περιόδους, εἴτε αὐταὶ λέγονται θερμοὶ εἴτε ψυχροὶ πόλεμοι.

ΕΚΛΟΓΑΙ!!!

Τὴν Κυριακὴ εἰς τὰς 12 Μαρτίου 1950, διεξήχθησαν στὴν Σοβ. Ρωσίαν ἐκλογαί, γιὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ. 103 περίπου ἑκατομμυρίων Ρώσων καί Ρωσίδων, ἔλαβον μέρος στὸν ἐκλογικὸ αὐτὸ ἀγῶνα, ἐκ τοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 200 ἑκατομμύρια πληθυσμοῦ τῆς ἀπεράντου χώ-

ρας. Το αποτέλεσμα δεν ήτο βέβαια διαφορετικό από εκείνο που περιμέναμε. Η πλειοψηφία, για να μην πούμε «όμοψηφία», όπως θα ήρμοζε καλύτερα, ήτο καταπληκτική. Αυτή έφθασε τα 99,9 ή 99,5 ή το πολύ 99 τοις εκατό. Πλειοψηφία ή όποια φυσικά υπερβαίνει κατά πολύ τας αναλόγους, αλλά όχι τόνον επίβλητικώς πλειοψηφίας τών άλησημονήτων δημοψηφισμάτων του Χίτλερ και Μουσσολίνι. Έννοείται ότι υπήρξαν και περιχαρά, εις τας όποιους αυτή ήτο και μεγαλύτερα. Είναι εκείναι από τας όποιους εκλέγονται οι μεγάλοι ήγέται του κομμουνισμού, όπως ο σύντροφος Στάλιν, Μολότωφ, Μαλένκοφ κ.λ.π., όπου οι ψηφοφόροι προσήλθον εκατό τοις εκατό εις τας κάλπας.

Τό αποτέλεσμα αυτό στην ελεύθερη χώρα του Σοσιαλισμού, όπως συνηθίζουν να άποκαλούν την Σοβιετική Ένωσι, δεν είναι καθόλου παράδοξο και καταπληκτικό, αν αναλογισθής κανείς ότι ένα ήταν τό κόμμα που έλαβε μέρος στις εκλογές, 1453 οι άντιπρόσωποι, όσοι άκριβώς χρειάζονται για την ανάδειξη του Άνωτάτου Σοβιέτ ένα και τό ψηφοδέλτιον, τό όποιον είναι ύποχρεωμένοι οι ψηφοφόροι να παραλάβουν στο έκλογικό τμήμα από μέλη του κόμματος.

Στην Ελλάδα μας την Πατρίδα της Δημοκρατίας και της Έλευθερίας, στις εκλογές που έγιναν εις τας 5 Μαρτίου 1950, έλαβον μέρος άνω των τεσσαράκοντα κομμάτων με τρεις χιλιάδες περίπου ύποψηφίους, για την ανάδειξη της Βουλής εκ 250 άντιπροσώπων.

Και όμως ή Ελλάδα μας, στην όποια οι Έλληνες εκλογείς ψήφισαν με τόση άπόλυτη ελευθερία, κατηγορείται σαν χώρα άνελεύθερη και φασιστική, εύτυχώς όμως από τούς ανθρώπους του σκοτους και του εγκλήματος που δεν σκέπτονται τίποτε άλλο από του να φιώσουν και να άλυσοδέσουν τούς ελεύθερους μας. Τέτοιιοι άνθρωποι φυσικά δεν μπορεί να είναι άλλοι, παρά εκείνοι που έζηθον νικηταί στις κομικές εκλογές της 12 Μαρτίου 1950.

ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

Στις 21-23 Μαρτίου άπολύθησαν οι όπλαται των Διαβίβσεων της 2ας και 3ης και εντός του Άπριλίου άπολύονται οι της 4ης εκπαιδευτικής σειράς (Ε.Σ.Σ.Ο.). Στρατιώται που έζησαν και δημιούργησαν όλόκληρον τό τελευταίο ελληνικό θάυμα. Στρατιώται που είπαν τό άθάνατο τρίτο ελληνικό ΟΧΙ στους Σλαύους και τά ελληνόφωτα όργανά τους. Έξεπλήρωσαν πιστά τό καθήκον τους προς την ελληνική πατρίδα πλέον των 3 1/2 έτών με μόνον σκοπόν την σωτηρίαν της ελληνικής ηγής. Πολίται τώρα θ' άρχίσουν την ειρηνική ζωή τους ήσυχoi ότι ή Ελλάδα μας έσώθη και με την ύπόσχεση ότι μόλις νομίσει ή πατρίδα ότι τούς έχει ανάγκη θά είναι και πάλι πρώτοι στις έπάξεις.

Η «ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΩΝ»: εύχεται σ' όλους την ίδια έπιτυχία και στον ίδιωτικό του βιο.

“Οχι πολλές μέρες πριν από την έπίσημη ήμέρα της 25 Μαρτίου 1821, τό τουφέκι είχε άρχισει να δουλεύει ψηλά στα Καλάβρυτα. Σκόρπιοι Τούρκοι σκοτωνόντανε δαθε κείθε από τούς Κλέφτες, που είταν άνυπόμoνοι ν' άνοίξουν τόν πόλεμο με άρα γρηγορώτερα.

“Ο έπίσημος προύχοντας της Κερπινής γέρο Άσημάκης Ζαΐμης γευμάτιζε στο χωριό, 15 Μαρτίου. Τόν παραστέκανε δυό παλιοί Κλέφτες, πιστοί στο σπίτι του.

—Τί χαμπάρια; τούς ρώτησε.

—Άυριο περνάει για την Τριπολιτά με γρόσια άφεντικά (χρήματα του δημοσίου) ό σπαής (εισπράκτορας) Σεΐδης Λακιώτης, κι' αν είναι με τή γνώμη της άφεντιάς σου να τούς βαρέσουμε και να πάρουμε τά γρόσια για τό Γένος.

“Ο Ζαΐμης, πό λιγόλογος και από τούς άρχαίους Σπαρτιάτες, τούς κύταξε καλά-καλά στα μάτια, έδειξε τό τάσι, πήρε ήπιε, έκανε τό σταυρό του και είπε:

—Στην ύγεια της Πατρίδας. στην εύκή μου παιδιά.

*

Στις 14 Μαΐου 1825, ό Παπαφλέσσας έφτασε στο Μανιάκι με τρεις-τέσσερις χιλιάδες στρατό· μά όλοι έβλεπαν τόν τόπο χαμηλό κ' εύκολο να πατηθής από τό ίππικό του Ίμπραϊμ. Γι' αυτό τόν συμβούλευανε να πιάσουνε ψηλότερα, στο βουνό άπάνου. “Εκεί θά μπορούσαν να κρατήσουν τή μάχη κάνα δυό μέρες, ως πού να φτάσει ή βοήθεια που έλπίζαν.

—Έγώ, τούς είπε ό Παπαφλέσσας, δεν ήρθα εδώ να μετρήσω τό στρατό του Μπραϊμ, πόσος είναι, από τά ψηλώματα, ήρθα να πολεμήσω. Ούτε τρελλάθηκε ό Μπραϊμης να χασομεράει εκεί που δεν έλπίζει να κερδίσει νίκη, μά θά τραβήξει ίσα κατότην Τριπολιτά, κ' έγώ τότε θά μείνω από πίσω να μαζεύω τά καρφοπέταλά του. “Αν όμως τόν κρατήσω εδώ στο Μανιάκι, γλυτώνω τό Μωριά, γιατί θά τόν κάνω να πισογυρίσει όπως ό Δράμαλης, ειδημη θά πλερώσει άκριβά τό αίμα μου και θά τό συλλογιστή καλά ύστερα να μη στην καρδιά του Μωριά. Καθίστε εδώ να πεθάνουμε σαν άρχαίοι Έλληνες!

Και κάθισε και πέθανε σαν άρχαίος Έλληνας.

*

“Οταν ή γυναίκα του Μάρκου Μπότσαρη έμαθε τό θάνατό του, έτuche να χτενίζει τό γυίο της, αγόρι έντεκα χρονών. “Άρχισε τότε να μοιρολογάει τό χαμένον ήρώά της. “Ο μικρός όμως δεν την άφησε να κλαίει:

—“Ο πατέρας, της έλεγε, σκοτώθηκε για την Πατρίδα, κ' ή ψυχή του πάει στον Παράδεισο· μην κλαίει!

Νά βγάλης τά μαύρα και να μ' άφήσης να πάω στο θείο μου να πολεμώ μαζί του· να μου δώσης ένα άλογο, να μου δώσης κι' άρματα, μπορώ να τά κρατώ! Θέλω να πάρω τό αίμα του πατέρα μου!

“Ο μικρός είταν ό Δημήτρης Μπότσαρης, που σπούδασε μετά την Έπανάσταση στην Εύρώπη κ' έγινε έξοχος αξιωματικός και σπάνιος άνθραπος. Είταν Υπουργός των Στρατιωτικών στην άνταρσία του 1862...

*

“Ο Καραϊσκάκης στα 1823 ήταν άρρωστος βαρεία και νοσηλεύταν στο μοναστήρι του Προυσοού. Κάποιος καλόγερος τόν παρακινούσε να τάξη κάτι στην Παναγία την Προυσιώτισσα για να βρή την ύγεια του.

—Τί να δώσω; Δεν έχω άλλο από τό μουλάρι και τό τζώ! είπε κλονοντας να γελώση μέσα στον πόνο του.

Τέλος, άφου κάπως ανέλαβε και κίνησε να φύγη από τό μοναστήρι, έδωσε τό μουλάρι του από την πόρτα της εκκλησίας χάρισμα στην Προυσιώτισσα, όμως δεν κρατήθηκε να πή και τό χωρατό του:

—Πού να τζερα έγώ, Παναγία μου, πώς ήθελες μουλάρι· τόνους μήνες για να με γειάνης...

*

Στόν πόλεμο του Κεφαλόβρυσου, όπου σκοτώθηκε ό Μάρκος Μπότσαρης, είχε στείλει κι' ό Καραϊσκάκης ένα μικρό σάμα, αυτός όμως δεν έλαβε μέρος γιατί ήταν άρρωστος στο μοναστήρι των Προυσοών. Άφου σκοτώθηκε ό Μάρκος, οι Σουλιώτες έφεραν τό λειψάνο του και τό ξάπλωσαν έμπρός στο νάρθηκα της εκκλησίας του μοναστηριού. Σηκώθηκε τότε ό Καραϊσκάκης άπ' τό κρεβάτι και πήγε σέρνοννας και φίλησε τό νεκρό του Μάρκου.

—“Αμποτε, ήρωα Μάρκο, είπε, και έγώ από τέτοιο θάνατο να πάω.

Και πήγε άληθινά όπως εύχήθηκε. Αύτόν τόν θάνατο εύχονταν όλοι οι γενναίοι εκείνον τόν καιρό, να πανε από βόλι. Τόν ίδιο θάνατο εύχήθηκε κι' ό Γκούρας κι' άπ' αυτόν πήγε.

*

“Εντύπωσιν είχαν κάμει στο γέρο Κολοκοτρώνη τά πλατιά φουστάνια με τίς μπαλλένες που φορούσαν εκείνον τόν καιρό οι γυναίκες των Άθηνων. “Οταν έγύρισε στο Άνάπλι, έλεγε:

—Έίδα στην Άθήνα ένα πράγμα, που δεν τό είχα ιδή άλλη φορά, τόναν χρονών που είμαι. Οι γυναίκες ως τά τώρα ήξερα πως έφούσκωναν άπ' έμπρός, εις τας Άθήνας είδα ότι φουσκώνουν άπό πίσω...

Η ΣΕΛΙΔΑ 3 ΛΕΙΠΕΙ

Η ΣΕΛΙΔΑ 4 ΛΕΙΠΕΙ

Ἦταν ὁ ἀναμενόμενος ἀπὸ αἰῶνων, ὁ πεπονημένος, ὁ παραλίπητος, ὁ ἐλευθερωτής, ὁ νικητής μᾶς μεγάλης Αὐτοκρατορίας! Καὶ τί ἦταν ἐμπρός εἰς τὴν ἀποθέσειν τούτην καὶ τὰ μεγαλεῖα, ἡ πείνα, τὶ οἱ μεζέδες, οἱ παραμεζέδες, τὸ οὔζο, τὸ κρασί! Πράγματα ποῦ βρίσκει καὶ ἄλλη μέρα! Ἄλλα τέτοια δόξα καὶ τέτοια νικητήρια, ὁ Γούλας ὁ Καραφωτιάς, ποῦ θὰ τὰ ξαναδεῖ, ποῦ θὰ τὰ ξανασυνατήσῃ!...

Ὅχι στὸ σχολεῖο, ἀλλὰ καὶ στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου ἀκόμα θὰ ἐπήγαινε, φθάνει νὰ τὸν ζητωκραυγάξῃ ὁ λαός, νὰ τὸν ραίνουν μετ' αὐτοῦ, νὰ τὸν ραντίζουν μετ' αὐτοῦ οἱ κοπελλίτες καὶ νὰ τοῦ φιλοῦν τὰ χέρια οἱ γερόντιοι—τὰ χέρια ποῦ τοὺς ἐλευθέρωσαν!...

Μιὰ ποῦ ἦσαν οἱ πρότερες ἑλληνικὲς ἀρχαί εἰς τὸ χωριό, γιατί καὶ ὁ φτωχὸς ὁ δάσκαλος νὰ μὴ ἐπιδειχθεῖ. Γιατί νὰ μὴ δείξῃ καὶ αὐτὸς τὸ ἔργον του, ἔργον χρόνων μακρῶν, σκοτεινῶν, δουλείας ἡμερῶν καὶ καταστάσεων. Ἔργον διαπλάσεως ἀτόμων καὶ ἐθνικῆς τοῦ χωρίου ἀνανήψεως! Ἔργον τὸ ὁποῖον ἐξακολουθοῦσε ἀκατάπαυστον, ἀκούραστον, καθημερινόν, ἐπίμοχθον, ἐπίμονον, ἡρωϊκόν, κάτω ἀπὸ τὸ φάσγανον ἀπηνόου τυράννου: τὸ νὰ διδάσκει εἰς τοὺς χαμένους ἐκείνους Ἑλληνόπαιδα τὴν ἱστορίαν τοῦ Γένους, τὴν ἱστορίαν ἡρωϊκῶν κατὰ τοῦ δυνάστου ἀγώνων.

Παρέταξε λοιπόν, τοὺς μαθητὰς ἐνώπιον τοῦ κύριου λόγια καὶ τῶν ἀνδρῶν του καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς κάμναι ἐρωτήσεις ἀπὸ τὰς διαφορὰς τοῦ ἔθνους περιπετειᾶς, διὰ μέσου αἰῶνων καὶ εποχῶν, γὰρ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ἐλευθέρους Ἑλληνας: ὅτι καὶ αὐτοί, ἐδῶ ἐπάνω, οἱ ἐλάχιστοι, δὲν ἐκάθηγον ἀργοί, ἀλλὰ ὅτι ἠγωνίζοντο καὶ αὐτοὶ «τὸν καλὸν ἀγῶνα» σφρηλατοῦντες πατριώτας καὶ χαλυβδούντες ψυχάς.

Καὶ ἤρμασεν ὑπερήφανος εἰς ἐρωτήσεις:

—Ἐλα ἐδῶ σύ, Θανασάκη, εἰπέ μας τί γνωρίζεις περὶ Ἀθανασίον Διάκον;

—Ὁ Θανασάκης τᾶλεγε νερό.

—Ἐσὺ Γιάννο τῆς Πέλλως, σήκω νὰ μᾶς πῆς τί γνωρίζεις περὶ Βασιλείου Βουλγαροκτόνου;

—Ὁ Γιάννος τῆς Πέλλως τᾶλεγε τροχίδην, χωρὶς νὰ πάσῃ οὔτε ἀναπνοή.

—Ἐλα καὶ σύ, Ντίνιο τῆς Ἀντώνενας, εἰπέ μας τί γνωρίζεις γὰρ τὸν Λεωνίδα καὶ τοὺς τριακοσίους του;

Νεράκι καὶ ὁ Ντίνιος τῆς Ἀντώνενας.

Πέρασαν ὅλοι οἱ μεγάλοι βασιλεῖς, αὐτοκράτορες καὶ ἥρωες τοῦ ἐθνικοῦ πανθέου, καὶ ὅμως ὁ κ. ἐπιλοχίας δὲν φανόταν νὰ ἐνθουσιάζεται.

Σὲ κάθε νέο ἱστορικὸν ἐρώτημα ὁ Γούλας ὁ Καραφωτιάς ἐστριφογύριζε καὶ ἡ καρτέλα του σὰν νὰ τὸν ἐστενοχωροῦσε.

Ὁ δάσκαλος θλιβόταν. Μήπως ὅσα ἐρωτήσε ὡς τώρα δὲν ἐφάνηκαν ἀρετὰ εἰς τὸν κύριον στρατιωτικόν; Μήπως ἤθελε νὰ ξεφραγισθεῖ λεπτομερέστερον ἢ ἡ ἱστορία;

—Γιὰ εἰπέ μας: ἐσὺ, Μάνθο Ριγανῆ, τί ξέρεις γὰρ τὸν στρατηγὸ Σηολένση;

Ἄξαφνα ὁ κ. ἐπιλοχίας σηκώθηκε ἀπότομα. Κύτταξε τὸ δάσκαλο, τοὺς μαθητὰς, ἐστριψτὸ μoustάκι του, διώρθωσε μετ' αὐτῶν τὰ μαλλιά του καὶ ἐστάθη ἐπίσημος καὶ εὐθυτενής, σὰν μαριναρο-

κόωνα, ἐμπρός εἰς τὸν δάσκαλον καὶ τοὺς μαθητὰς.

Προφανῶς κάτι ἤθελε νὰ πεῖ.

—Μήπως θέλετε ν' ἀπευθύνετε καὶ σεῖς ἐρωτήσεις, ἐξοχώτατε, εἰς τοὺς μαθητὰς;

—Μάλιστα περικαλῶ!

—Ὅριστε.

Ὁ δάσκαλος ὠχράνθη πρὸς στιγμὴν. Τί νὰ ἤθελε νὰ ἐρωτήσῃ, ἀραγε, ὁ «ἐξοχώτατος»; Μήπως ἢ διδαχθεῖσα ἱστορία δὲν ἦτο ἐπὶ βάσεων ἀληθινῶν; Μήπως ὁ κύριος λόγιας διέγνωσε κενά; Μήπως αὐτὸς ἐδίδασκε ἱστορικὰς ἀνακριβείας;

Ὁ «ἐξοχώτατος» τετώθηκε, συνωφρυνώθη ὀλίγον, ἐστριψε τὸ μoustάκι του, σὰν συντελεστής ποῦ ἦτανε τῆς συγχρόνου ἱστορίας, καμάρωσε τ' ἀναστημά του, κύτταξε ὑπερήφανος ὅλους γύρω του τοὺς χωρικοὺς, ποῦ τὸν παρακολουθοῦσαν μετ' αὐτοῦ, νὰ μάτια καὶ τὸ στόμα ἀνοιχτά, καὶ ἔπειτα, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὰ παιδιὰ, ἠρώτησε μετ' ἀπόφρον:

—Καὶ περὶ ἐμοῦ, τί γνωρίζετε, περικαλῶ;

ΕΙΝΑΙ ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΚΥΛΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ!

—Περάστε, Κύριοι, περάστε νὰ δῆτε κάτι ποῦ μοιάζει μετ' αὐτὸ καὶ σκύλος δὲν εἶναι. ἔχει πόδια σκύλου καὶ σκύλος δὲν εἶναι. ἔχει μοῦτρο σκύλου καὶ σκύλος δὲν εἶναι. ἔχει κορμὶ σκύλου καὶ σκύλος δὲν εἶναι. Περάστε, Κύριοι: μόνο μ' ἓνα φραγκάκι θὰ δῆτε τὸ περίεργον.

Καὶ ἡ βραχνὴ φωνὴ τοῦ θεατρῶν ἱστοριογράφου τοῦ διαβάτες, ἐμπρός στὸ κινητὸ θέατρο, περίεργους νὰ δοῦνε αὐτὸ τὸ καταπληκτικὸ φαινόμενο.

Ἐπὶ τέλους μερικοὶ πλήρωσαν τὸ φραγκάκι καὶ μῆκαν μέσα στὸ μπερντέ. Σὲ λίγο παρουσιάζεται καὶ ὁ θεατρῶν, κρᾶνώντας ἓνα σκύλο, ἀληθινὸ σκύλο, καθ' ὅλα σκύλο.

Ὅλοι τότε ἄρχισαν νὰ φωνάζουν.

—Μᾶς γέλασες, μᾶς γέλασες, θέλουμε τὰ φράγκα μας! Αὐτὸς εἶναι σκύλος.

Καὶ ὁ θεατρῶν χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν σοβαρότητά του καὶ στὸν ἴδιον τόνο, ξανάρχισε:

—... Αὐτὸ ποῦ βλέπεται κύριοι, εἶναι σκύλος καὶ σκύλος δὲν εἶναι. ἔχει οὐρὰ σκύλου καὶ σκύλος δὲν εἶναι, ἔχει πόδια σκύλου καὶ σκύλος δὲν εἶναι... Καὶ σηκώνοντας τὴν οὐρὰ του φωνάζει:

—Εἶναι σκύλα, κύριοι...!!

Χ. Σ.

Η Εδιοτήμη με εσπλή λόγια...

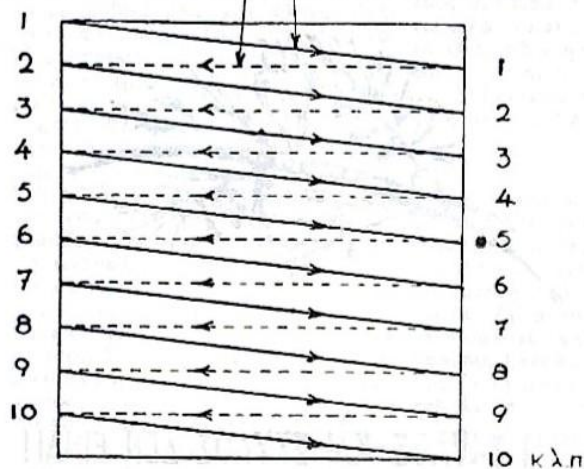
Γ. Γ. Φιαννούδου ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΓΙΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ...

ΟΙ ΠΡΙΟΝΩΤΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΑΡΩΜΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

14^{ον} Ένα ζήτημα, πού ή λύση του άπασχόλησε πολύ τούς τεχνικούς, ήταν πώς έπρεπε να γίνη τó σάρωμα τής εικόνας σημείο πρós σημείο, και γραμμή πρós γραμμή. Βέβαια ή καθοδήγηση τής ήλεκτρονικής δέσμης επάνω στο εικό-

ΙΧΝΟΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΔΡΟΜΟΣ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ

ΕΙΚΟΝΑ

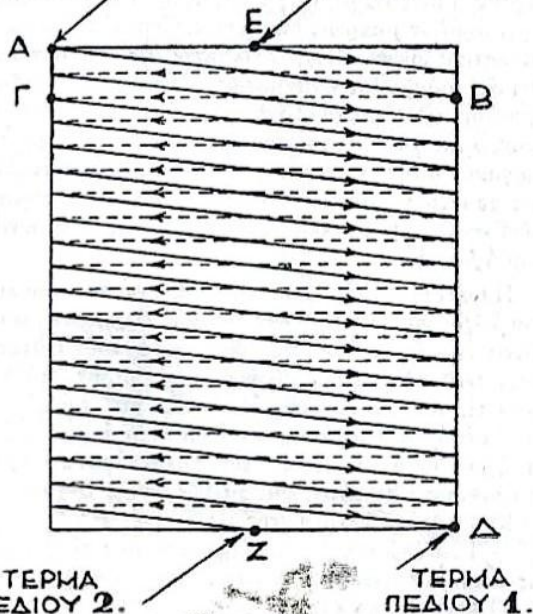
Σχ. 1.

νοσκόπιο γίνεται με τó σύστημα τής όριζόντιας και τής κατακόρυφης έκτροπής. Άλλά πρέπει ή τάση πού εφαρμόζεται στο σύστημα τής όριζόντιας έκτροπής ν' αύξάνη όμαλά, όταν ή δέσμη σαρώνη μιá γραμμή και, μόλις ή δέσμη φτάνει στο τέλος τής γραμμής, να πέφτη άπότομα στην άρχική της τιμή, για να ξαναγυρίση εκεί άπ' όπου ξεκίνησε. Έκτός άπ' αυτό, πρέπει ή δέσμη, μόλις τελειώσει τó σάρωμα τής πρώτης γραμμής, να κανεβαίνη ένα σκαλοπάτι παρακάτω για ν' άρχιση τó σάρωμα τής δεύτερης γραμμής, κι' άφου σαρώση όλη την εικόνα να πεταχτή πάλι στην επάνω άριστερή γωνία, για να ξαναρχιση την ίδια δουλειά. Κι' αυτό πρέπει να επαναληφθί 30 φορές στο 1", άφου 30 εικόνες έκπέμπονται στο 1". Αυτό πετυχαίνεται με την εφαρμογή στο σύστημα τής όριζόντιας και κατακόρυφης έκτροπής τών λεγομένων πριονωτών ταλαντώσεων. Όποιος όμως ενδιαφέρεται για τó ζήτημα αυτό μπορεί να τó διαβάση στο βι-

βλιράκι «ΚΑΘΟΔΙΚΟΣ ΣΩΛΗΝΑΣ—ΤΑΛΑΝΤΟΣΚΟΠΙΟ» (σελίδες 56-57).

Τó Σχ. 1 μās δείχνει τó λεγόμενο άπλό σάρωμα τής εικόνας. Η δέσμη άρχίζει τó σάρωμα άπό την επάνω άριστερή γωνία, άπό τόν άριθμό 1, κινείται ταχύτατα και όμαλά ως τή δεξιά άκρη στον άριθμό 1 και έπειτα πετιέται άπότομα πάλι στην άριστερή μεριά για ν' άρχιση τó σάρωμα, τούτη τή φορά, άπό τόν ά-

ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΠΕΔΙΟΥ 1. ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΠΕΔΙΟΥ 2.

Σχ. 2.

ριθμό 2, πού είναι λίγο παρακάτω άπό τόν άριθμό 1. Η δέσμη όταν φτάση στον δεξιά άριθμό 2, πετιέται στον άριστερά άριθμό 3 κι' έτσι σαρώνει όλη την εικόνα ως κάτω, όποτε κάνει τó μεγάλο άλμα για ν' άρχιση νέο σάρωμα τής εικόνας, πάλι άπό τόν επάνω άριστερά άριθμό 1. Παραπάνω αναφέρσαμε πώς στην τηλεόραση μās προβάλλουν 30 εικόνες στο δευτερόλεπτο. Είναι επόμενο λοιπόν τó σάρωμα κάθε εικόνας να διαρκή 1/30 του 1".

Τó Σχ. 2 μās δείχνει τó παρεμβάλλομενο σάρωμα. Σ' αυτό, πού δίνει άποτελέσματα πολύ καλύτερα άπό τó προηγούμενο σύστημα, διαιροδν την εικόνα σε δύο πεδία και σαρώνουν πρώτα τó ένα πεδίο και ύστερα τó άλλο. Τó σάρωμα του πρώτου πεδίου άρχίζει άπό τó σημείο Α, πού είναι ή άφετηρία του πρώτου πεδίου, φτάνει στο σημείο Β για να πεταχτή στο σημείο Γ. Άπ' εκεί έξακολουθεί την ίδια δουλειά ώστόσο φτάση στο σημείο Δ, πού είναι τó τέρμα του πρώτου πεδίου. Άπ'

έκει ή δέσμη πετιέται στο σημείο E, πού είναι ή άφειηρία του δεύτερου πεδίου και τελειώνει στο σημείο Z, τέρμα του πεδίου αυτού. 'Απ' αυτό τό σημείο ή δέσμη θά ξαναπεταχτή στο σημείο A, άπ' όπου θ' άρχισή τό νέο σάρωμα του πρώτου πεδίου. Είναι εύνόητο πώς, άφου προβάλλονται 30 εικόνες στο δευτερόλεπτο, τό σάρωμα κάθε πεδίου διαρκεί 1/60 του 1".

Στό σάρωμα της εικόνας σέ 525 γραμμές, τό κάθε πεδίο άποτελείται άπό 262,5 γραμμές.

Και στα δύο συστήματα του όριζόντιου σα-

Σχ. 3.

ρώματος φροντίζουν με ειδική διάταξη νά εξαφανίζεται ή καθοδική δέσμη τή στιγμή άκριβώς πού πετιέται πίσω για ν' άρχισή νέα γραμμή. Έτσι δέν παρουσιάζεται στην έπιφάνεια προβολής τό ίχνος έπιστροφής.

Έκτός άπό τά παραπάνω είδη σάρωματος, πού συνεθίζονται περισσότερο, ύπάρχει και τό κατακόρυφο σάρωμα, καθώς και τό

σπειροειδές. Στο κατακόρυφο σάρωμα σαρώνουμε την εικόνα άκολουθώντας κατακόρυφες γραμμές. Στο σπειροειδές, άρχίζουμε τό σάρωμα άπό τό κέντρο της εικόνας άκολουθώντας περιφέρεια, πού ή άκτίνα της διαρκώς αύξάνει.

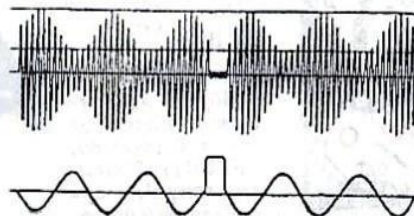
Η ΕΚΠΟΜΠΗ ΚΑΙ Η ΛΗΨΗ Η ΕΚΠΟΜΠΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Έρχόμαστε τώρα στο ζήτημα της έκπομπής και της λήψεως της εικόνας.

Στό προηγούμενα είδαμε, ότι με τά διάφορα είδη των είκονοληπτών μεταβάλλουμε κάθε εικόνα, πού θέλουμε νά έκπέμψουμε, σε ρευματικές κρούσεις. 'Η δουλειά αυτή άντιστοιχεί με τή μετατροπή των ήχων άπό τά μικρόφωνα ένός ραδιοφωνικού σταθμού σε μεταβλητά ρεύματα. Και όπως μπορούμε νά στείλουμε αυτά τά ρεύματα σε μεγάλες άποστάσεις, όχι μόνο με τά ηλεκτρομαγνητικά κύματα, αλλά και με καλώδια, πού πρέπει όμως νά είναι ειδικής κατασκευής, έτσι και τις ρευματικές κρούσεις, πού παίρνουμε άπό τους είκονοληπτες, μπορούμε νά τις στείλουμε με ειδικά καλώδια στον καθοδικό σωλήνα του τηλεορατικού δέκτη και νά έχουμε έν σύρμα τη τηλεόραση. Τέτοιες έγκαταστάσεις λειτουργούσαν άπό τό 1938 ήδη στη Γερμανία.

Στήν ασύρματη τηλεόραση οι ρευματικές κρούσεις, άφου ένισχυθούν, στέλνονται με ειδικά καλώδια στον τηλεορατικό πομπό, όπου αναμιγνύονται με τά ρεύματα ύψηλης συχνότη-

τας, πού παράγει ό πομπός και πού είναι άπαραίτητα για νά πετύχουμε τήν έκπομπή. Άφου γίνει αυτή ή ανάμιξη, ό πομπός άκτινοβολεί στο χώρο με τήν κεραία του (Σχ. 3) ανάλογα κύματα. Στόν πομπό λοιπόν γίνεται ή διαμόρφωση του πλάτους του φέροντος κύματος και ή άκτινοβολία του

Σχ. 4.

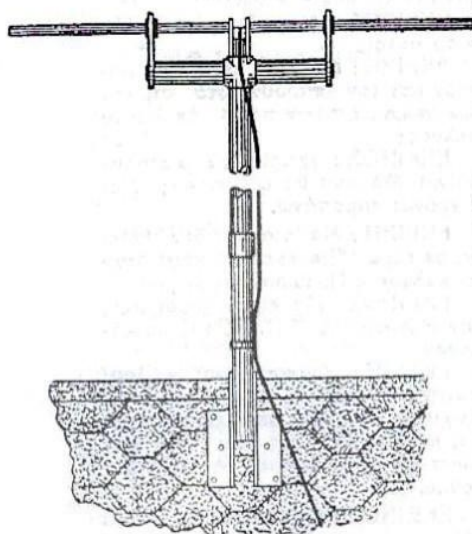
κύματος αυτού, πού τώρα πιά είναι διαμορφωμένο.

Στό επάνω μέρος του Σχ. 4 φαίνεται ένα τέτοιο κύμα.

Η ΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Τό διαμορφωμένο κύμα, πού ταξιδεύει με 300.000 χιλιόμετρα στο δευτερόλεπτο, προσβάλλει τήν κεραία (Σχ. 5) του τηλεορατικού δέκτη και γεννά σ' αυτήν ρεύματα, ανάλογα με τά ρεύματα της κεραίας του πομπού, αλλά, φυσικά, πολύ άσθενέστερα.

Τά ρεύματα αυτά, έπειδή είναι άσθενικά, μπαίνουν πρώτα σ' έναν ένισχυτή, για νά ένισχυθούν, κι έπειτα σ' ένα άλλο μηχά-

Σχ. 5.

νημα, στο φωρατή, για νά ύποστούν μιάν άπαραίτητη κατεργασία, νά φωραθούν, όπως λέμε.

Ός έδώ τά πράματα είναι άκριβώς ίδια με όσα γίνονται σ' ένα ραδιοφωνο. Άπό δω και πέρα άρχίζει ή διαφορά.

[Συνέχεια στο έπόμενο]

Η Ζωή μας είναι ΘΕΑΤΡΟ

ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

Νύχτα όχι περασμένη. Στη γωνιά του δρόμου. ΕΚΕΙΝΗ: Όμορφη, τσαχπίνια, καμπύλες που θά βάλανε σε πειρασμό τον άγιο Άντώνιο. ΕΚΕΙΝΟΣ: Στρατιώτης, γεροδεμένος, σιδερωμένος.

ΕΚΕΙΝΗ. Τελείωσαν όλα μεταξύ μας.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μά τι έχεις μπουμπουκάκι μου;

ΕΚΕΙΝΗ: Σου είπα τελείωσαν. Δεν πρόκειται να ξαναϊδωθούμε.

ΕΚΕΙΝΟΣ: (νευρικά). Δεν σε καταλαβαίνω. Τι έγινε; Συνάντησες μήπως κανέναν άλλον; Αυτό είναι. Τό βρήκα. Είσαι...

ΕΚΕΙΝΗ: (κατακόκκινη από έκνευρισμό και γι' αυτό πιδ προκλητική) Πές μου τι είμαι, για να μή σου πω εγώ τι είσαι. Ψεύτη, λιποτάκτη!

ΕΚΕΙΝΟΣ: (σάν να έφαγε μία 20άρα τη στιγμή που περίμενε άδεια για εξάιρετη διαγωγή). Τι έπαθες; τρελλάθηκες;

ΕΚΕΙΝΗ: Στάσου μία στιγμή. Όταν ένας δεν πάει στρατιώτης όταν τον καλούν τι είναι;

ΕΚΕΙΝΟΣ: (παραξενεμένος) Άνυπότακτος.

ΕΚΕΙΝΗ: Κι' όταν μετά τον πάσουν και τον πάρουν στο στρατό δεν υπηρετεί παρά πάνω απ' τους άλλους;

ΕΚΕΙΝΟΣ: (χωρίς να καταλαβαίνει). Μάθημα θά σου κάνω; Ναι 2 χρόνια παραπάνω.

ΕΚΕΙΝΗ: Νά γιαυτό δεν θέλω να σε ξέρω. Έπρεπε να πας όταν σε κάλεσε η Πατρίδα.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μά πήγα χρυσή μου, τον Μάρτιο του 1947. Όταν με κάλεσαν.

ΕΚΕΙΝΗ: (δακρυσμένη). Είσαι ψεύτης. Αυτοί που πήγαν το 1947, ακόμη και το 1948 απολύθηκαν τώρα, κι' έτσι αν είχες πάει τότε εσύ, τώρα θά μπορούσαμε να παντρευτούμε.

ΕΚΕΙΝΟΣ: (γελώντας) Πές μου έτσι μωρό μου. Νά σου συνεχίσω τό μάθημα. Όταν πηγαίνεις στο στρατό, σε βάζουν σε μία ώριμήν ειδικότητα. Πεζικό, Πυροβολικό, Ίππικό, Θωρακισμένα κλπ. Όποτε σε 2 χρόνια σε απολύουν.

ΕΚΕΙΝΗ: Έσένα που σε βάλανε;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Έμένα στις ΔΙΑΒΙΒΑΣΕΙΣ.

ΕΚΕΙΝΗ: Έσας πότε σας απολύουνε;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ποτέ.

ΕΚΕΙΝΗ: Χρυσέ μου που σε παρεξήγησα!

ΒΙΖΟ ΓΕ

ΕΝΕΔΡΑ

Τό καλό τό παλληκάρι ξέρει κι' άλλο μονοπάτι...

ΜΙΝΕΣ ΟΙΔ

Ο ΤΥΠΟΣ ΜΑΣ

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

«Ο Γιαννάκης έκεινη τή μέρα ήτανε στις μεγάλες του φόρμες. Τό όπλο πεντακάθορο, οι άρβύλες γυαλισμένες, οι μπαλάσκες πλυμένες και ή ζωστήρα έστελνε γύρω της ένα σόννεφο άσπρης σκόνης κάθε φορά που ό Γιαννάκης έκανε ένα βήμα.

Δέν ήτανε και μικρό πράγμα. Αύριο θά πήγαινε για πρώτη φορά στην παρέλαση. Είχε ειδοποιήσει και τό «κορίτσι» και ήτανε ύπ' άτμόν...

Τήν άλλη μέρα βρέθηκε στό πόδι από τή νύχτα. Χτενίστηκε, ξυρίστηκε έπιμελώς, έκανε τό σταυρό του και περιμένε...

«Σύνταξις εις φάλαγγα κατά τριάδας» φώναξε ό έπιλοχίας και ό Γιαννάκης βρέθηκε μ' ένα πήδημα στην πρώτη σειρά...

— Έσού νά πας πίσω, που ξεφύτρωσες μωρέ ανάμεσα στους ψηλούς δυό πιθαμές άνθρωπος! Μάζεψε τά βρεγμένα του και πήγε στό τέλος.

Ήτανε δέκα τριάδες και ό Γιαννάκης μόνος του...

— Τί γίνεται; τώρα μ' αυτόν; ρώτησε ό έπιλοχίας, πώς διάβολο νά του πώ ότι περισσεύει και θά μείνη έδω;

— Έβγα έσού από τή γραμμή! τόν διέταξε.

— Γιατι κύριε έπιλοχία;
— Έσένα θά σέ στείλω κάπουάλλου.
— Πού θά μέ στείλετε; Γιατι ξαίρετε πρέπει νά ειδοποιήσω...

— Αμ τά νεύρα του έπιλοχία δέν ήτανε γερά εκείνη τή μέρα!

— Έσένα θά σέ στείλω νά φυλάς σκοπός στην... Έλληνική Πρεσβεία. Είμαι κάτω στό Σύνταγμα! Και όταν θάρθη ό πρεσβευτής, φρόντισε νά του παρουσιάσης όπλα. Τώρα άσε με ήσυχο.

— Από τίς 8 έφαχνε νά βρῆ τήν... Έλληνική Πρεσβεία. Τέλος πάντων κατά τίς 2 κάποιος του τήν έδειξε.

Στίς 3 1/2 ό λόχος του που γύριζε από τήν παρέλαση, τόν ανέκάλυψε έξω από τή Βουλή νά φυλάη με όλη τή σοβαρότητα περιμένοντας νά φανῆ ό πρεσβευτής για νά του παρουσιάση όπλα!!!

SOLA

Όλοι θέλετε τό ξέρω και ούδόλωσ άμφιβάλλω μέ τούς στίχους μου λιγάκι στους μεγάλους νά τά ψάλλω θά σάς κάνω τό χατήρι και καθόλου δέν θ' άργήσω τρεις μεγάλους γαλονάδες σήμερα θά σιγουρήσω.

Ταγματάρχη Κορωνάτε με τήν τρομερή τήν όψη καθένας μας σέ ξέρει από του σαθιού τήν κόψη Ετόν στρατώνά τριγυρίζεις και φωνάζεις δίχως έννοια Νουίζεις πιά ότι κρατάς τόν πάπα άπ' τά γένια.

Βιοικητά μου Φιλιππίδη λατρευτέ μου Ταγματάρχη που προήχθης πρό όλίγου εις άντισηταγματάρχη νάνε κράτει! Συλλογίσου! Καλοκαίρια και χειμώνες μελλαθήκαμε οι δόλιοι νά μοζεύουμε κοτρώνες.

Ταγματάρχη μου Τσιβίσκο! Τί νά πρωτοπώ για σένα ίσο δυνατά φωνάζεις σήματά σου πάντα ένα από τότε που σέ ξέρω. Από κείνο τόν καιρό πάντα ίδιος! Λές και ήπιες τό άμίλητο νερό.

Εδώ φίλοι σταματάω ήρθε ό καιρός νά πάψω νέν έχω άλλο τίποτα για σήμερα νά γράψω από έρχόμενο τό τεύχος θά τά ξαναποούμε πάλι νέν δέν μουρθε ή δεκάρα βουβουριχτή εις τό κεφάλι.

Λοχίας ΜΠΟΥΖΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Υποχώρησις βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου

ANT. BENTΟΥΡΑΤΟΣ

ΣΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΟΥ ΘΥΛΟΥ

B'.

Τοῦ λοχία Π. Μπαλωμένου

— Ἐδῶ σχεδὸν συναντῶνται οἱ δύο δρόμοι. μού ἔλεγαν ἕνας συνταξιδιώτης. "Ὀλίγη αὐτὴ ἡ ἀπλωτὴ ἔκταση ποὺ βλέπεις ἦταν ἡ καλὴ διεθνὴς ἐκδοσις. Τώρα μεταφέρθηκε πρὸ ψηλὰ δίπλα στὸ Γ'. Σ. Σ. Θὰ γίνῃ πάροχο ἐδῶ πέρα.

— Ὁραία! Θὰ εἶναι πολὺ ὠραῖο, παρετήρησα.

— Ναι. Ἔχει ἀρχίσει μάλιστα νὰ γίνεταί. Μόλις πάροχοι τὴν στροφὴν θὰ τὸ ἴδῃτε, εἶναι ἀρκετὰ ὠραῖο. Πιάνει ἀπὸ τὸν Λευκὸ Πύργο, με προσοικτιζὴ νὰ ἐνωθεῖ, με τὸ δασάκι τοῦ Σεῖγ—Σοῦ, δηλαδὴ χίλια δέντρα, ὅπως τὸ λένε σήμερα.

— Ἄν εἶναι χίλια μπορῶ νὰ τὰ ὑπολογίσω ἀπὸ ἐδῶ, τοῦ λέω.

— Ἦταν κάποτε. Τώρα ἔχουν ἀναδασωθῆ ὅλοι οἱ γύρω λόφοι καὶ εἶναι χίλιες φορὲς περισσότερα.

Αὐτὸ τὸ ἔργο εἶναι ἕνα στολίδι, ποὺ λίγες πόλεις μποροῦν νὰ τὸ συναγωνισθοῦν. Σ' αὐτὸ βοήθησε τὸ ἑβραϊκὸ νεκροταφεῖο, μὰ ἔκταση ἀρκετὲς ἑκατοντάδες στρέμματα. Οἱ Ἑβραῖοι συνηθίζουν νὰ μὴ ξεθάβουν τοὺς νεκροὺς τοὺς. Ἔτσι τὸ νεκροταφεῖο τοὺς ἀξέθῃκε καὶ συναγωνίζονταν ἡ νεκροπολὴ αὐτὴ τὴν πολιτεία στὴν ἔκταση. Τώρα ὅμως οἱ Ἑβραῖοι λείφανε κ' οἱ λιγστοὶ ποὺ ἐπάσχουν, ζήτημα ἂν μείνουν. Ὑπολογίζουν ἀπὸ τις 60.000 ποὺ ὑπῆρχαν ν' ἀπέμειναν κανὰ δυὸ χιλιάδες. Εἶναι τὸ φρικτὸ ἀποτέλεσμα τοῦ γερμανικοῦ ἀντισιμιτισμοῦ. Τὸ νεκροταφεῖο ἔλαψε νὰ δέχεται σχεδὸν νεκροὺς κ' ἔτσι τώρα ἐξοραϊζεται σ' ἕνα χοίσιμο χῶρο. Ἄλλω, δημόσια κτίρια, ἐγκαταστάσεις πανεπιστημιακῆς, ὁλόκληρη πανεπιστημιούπολη, προβλέπονται νὰ δημιουργηθοῦν στὴν παλιὰ ἑβραϊκὴ νεκροπολὴ. Πάνω ἀπὸ αὐτὴ εἶναι οἱ ἀναδασωμένοι λόφοι, χαμηλότερα εἶναι τὸ πάροχο ποὺ ἔγινε τὸ 1934.

— Νὰ ὁ Λευκὸς Πύργος!

Συνταράσσομαι. Ἔχω ἀκούσει, ποῖν ὁ Κωνσταντῖνος ἀπελευθερώσει τὴν Θεσσαλονικίαν, ὁ Πύργος λεγόταν κόκκινος, γιατί εἶχε βαφτεῖ ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν Χριστιανῶν ποὺ βασανίζονταν ἐκεῖ μέσα ἀπὸ αἰμοβόρους Ἀγάδες. Λευκὸς ἔγινε μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Θεσσαλονικίης ἀπὸ τις ἑλληνικὰς ἀρχές. Ληγοῦνται πολλὰ γιὰ τὰ κατώγια του. Ἐνας ὑπόνομος τὰ συνδέει με τὴν θάλασσα κ' εἶχε σκοπὸ, νὰ διοχετεύει τοὺς ἐδνομαρτυροὺς, κουφάρια πιά, στὸν Θεσσαικὸ. Στὴν κορυφὴ ἔχει ἕναν ἰστό πλοῖου. Ἄλλοτε ἦταν ὁ γνήσιος ἰστός ἀπὸ τὸ τούρκικο πολεμικὸ ποὺ εἶχε βουλιάξει στὰ δυτικὰ τοῦ Ἰμμανοῦ, ὁ Ναύαρχος Βότσης στὰ 1912. Μιὰ βόμβα ὅμως στὸν Ἑλληνοϊταλικὸ πόλεμο τοῦ 1941 τὸν ἀνετίναξε μαζί με τὴν στήλη τοῦ Πύργου.

Χτυπῶ τὸ κουδοῦνι.

— Ἐγὼ θὰ κατέβω ἐδῶ, πληροφοροῦ τὸν ὀδηγό.

— Καὶ οἱ ἀποσκευές σας;

— Θὰ περάσω ἀργότερα νὰ τις πάρω ὁ ἴδιος.

Κτίσιμα μεσαιωνικὸ ὁ Λευκὸς Πύργος, ἴσως καὶ παλιότερο. Πάντως ὅλες οἱ ἐποχὲς φροντίζαν γιὰ τὴν ἀνακαίνισή του καὶ τὴν καλὴ συντηρήσῃ καὶ πάντα τὸν περιέβαλλαν μ' ἐξαρχαϊκὴ ἀγάπη. Αὐτὸς ἀνταπέδιδε γενναῖα φροντὶδες, προστατεύοντας ἀ-

ποταλισματικὰ τὸ παραλιακὸ κ' ἀδύνατο αὐτὸ σημεῖο, δεσπόζοντας τῆς περιοχῆς με τὸν ἀπόρρητο ὄγκο του. Πανύψηλος, πολεμοχαρὴς, φόβητρο τῶν κουρσάρων στὸς περασμένους αἰῶνας, αἰζομένος ἀζοχὴ στὴ θάλασσα, ἔχοντας τὰ θεμέλια στὸ ἄλμυρὸ ὑπέδαφος ποὺ ἴσως ἦταν κάποτε βυθὸς τοῦ Θεσσαικῶ. Κυλινδρικοὺς μ' ἀπέριττες ἀρχιτεκτονικὰς γραμμές, ἀπολήγει σὲ ὀδοντωτὰ μιπτένια. Στὰ πλευρὰ του φέρνει ἀνάγια στενὰς πολεμιστὰς σὰ μαχαίρες. Γερὸ κτίριο με τοῖχο τόσο παχὺ ὥστε σ' αὐτὸν βοῖσζεται ζωεντιὴ ἡ σιάλα (σὰ φαροῦ σοζάκι) ποὺ ὀδηγεῖ στὶς κεντρικὰς αἰθουσὰς καὶ στὴν κορυφὴ του. Παλιότερα ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς πύργους ποὺ προστάτευαν τὴν πολιτεία με ἀνθεκτικὸ τείχος, ἐνωμένοι σὰν πιασμένοι χεῖρ με χεῖρ.

Στὶς μέσες μας σώζεται ἕνα μεγάλο κομμάτι ποὺ ὀνομάζεται Ἐπιταπύριο, ἐπειδὴ εἶχε ἑπτὰ πύργους. Ἀπ' αὐτοὺς διατηροῦνται δύο καὶ χρησιμοποιοῦν γιὰ φυλακῆς. Ὁ ἕνας ἔχει ἕνα κανόνι γιὰ νὰ χαιρετῆται τις ἐπίσημες ἡμέρες με 21 βολές. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἔοργε μὴ κανονιὰ με τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου γιὰ ν' ἀνοίξουν οἱ πύλες τῶν τειχῶν καὶ με τὴν δύση ἄλλη μὴ γιὰ νὰ κλείσουν.

Μερικὰ χαλάσματα σώθηκαν στὸ Βαροῦρι. Τοποθεσίαι ποὺ παρέμεινε ἐξ αἰτίας τῆς Πύλης Βαροδαριῶ ποὺ ὑπῆρχεν ἐκεῖ. Τὰ ὑπολοιπὰ ἀφανίστηκαν στὰ χρόνια μας ἀπὸ τὴν πίεσι τῆς πόλεως ποὺ μεγάλωνε καταπληκτικὰ μέρα με τὴν ἡμέρα σὰν μανιτάρια καὶ ζήταγε χῶρο ν' ἀπλωθεῖ.

Ἔτσι ὁ Λευκὸς Πύργος ξεμοναχίστηκε καὶ βρέθηκε σ' ἕνα κόσμο διαφοροποιητὸ, ἀλιωτικῆς ζωῆς. Ἐνα εὐρωπαϊκὸ πάροχο, μοντέρνες πολυκατοικίες, ἀσφαλτοὺ, μυχουδιὰ βενζίνης, ἤλεκτροφόρα καλωδία, μηχανές, τὸ σύγχρονο περιβάλλον του. Καὶ μοιάζει σὰν κυκλωμένος πολεμιστὴς, ποὺ τοῦ κάκου προσμένει βοήθεια. Οἱ αυτοκρατορικῆς γαλέρες δὲν φαίνονται στὸν Θεσσαικὸ. Ἡ καλὴ Θεσσαλονικίαν ἀπομαρτύνεται, ὀπισθοχωρεῖ παραχωρώντας σπιταμὴ πρὸς σπιταμὴ τὸν τόπο, στὸν σημερινὸ πολιτισμὸ. Παρ' ὅλ' αὐτὰ μένει καὶ ἀλύγιστος, ἀκαταμίγητος, θρυλικὸς πολεμιστὴς τῆς ἱστορίας.

Τὸ κεντρικὸ παραλιακὸ τμήμα τῆς Θεσσαλονικίης, εἶναι νεοκτιστο κ' ὀνομάζεται πυρζανιστοὺς ζώνη, γιατί κάηκε στὰ 1918. Κανεὶς δὲν γνωρίζει πὸς ἀρχισε ἡ πυρκαγιά, ποὺ σὲ λίγες μέρες κατέφαγε ἑκατοντάδες στρέμματα κατοικιῶν καὶ ἱστορικὰ μνημεῖα σὰν τὴν ἐκκλησίαι τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Ἡ παράδοση διέσωσε συγκαρουόμενες γνώμες. Πολλοὶ λένε, μιὰ γυναῖκα ποὺ τηγάνιζε ψάρια, ἔξεχασε τὸ τηγάνι στὴ φωτιά κ' ἀναψῆ. Κοντὰ σ' αὐτὸ πῆρε ἡ κουζίνα, τὸ σπῆτι καὶ φωντωσε ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι. Ἦταν καὶ δύσκολο νὰ σβηστεῖ ἡ φωτιά ὅπως ἦταν καυωμένα ἀπὸ τσατραφὲς κ' ἀφθονὴ ξυλεία, ἦταν λές ἐπὶ τούτου φτιαγμένα. Κτισμένη μάλιστα σιμζαῖ, σιμζαῖ κατὰ τὴν τούρκικη πολεοδομία, ἔδινε τὴ φωτιά τὸ ἕνα στ' ἄλλο σὰν τὰ σπῆτα στὸ κουτί.

[Συνέχεια στὸ ἐπόμενο]

SAMUEL F. B. MORSE Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΑΣ

Ο Άμερικανός Σάμουελ Φίνλεϋ Μπρής Μόρς γεννήθηκε στο Τσάρλεστον της Μασσαχουσέτης στις 27 Ἀπριλίου 1791 και πέθανε στην πόλη της Νέας Υόρκης στις 2 Ἀπριλίου 1872. Ο Μόρς είναι ο εφευρέτης του ηλεκτρικού τηλεγράφου. Γεννήθηκε με μιὰ μεγαλοφυΐα γιὰ τὴ μηχανικὴ καὶ προσεχόταν ἀπὸ μιὰ μακρονή σειρά προγόνων ποὺ εἶχαν διακροθῆ γιὰ τὴν ἐξυπνάδα, τὴν ἐνεργητικότητα, τὴν πρωτοτυπία τῆς σκέψης, τὴν ἐγκαρτέρηση καὶ τὴν ἀκαμπτὴ ἀκρασιότητα.

Πατέρας του εἶταν ὁ αἰδασιμώτατος Jedidiah Μόρς, ἕνας ὀρθόδοξος ἀγωνιστὴς ἱερέυς, συγγραφεὺς καὶ ἐκδότης. Μητέρα του εἶταν ἡ ἐγγονὴ τοῦ Δρος Σάμ Φίνλεϋ, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς πρώτους προτάνεις τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πρίνστον.

Σὲ ἡλικία τεσσάρων ἐτῶν ὁ μικρὸς Σάμ ἔδειξε μεγάλην ἱκανότητα στὸ σχέδιο καὶ τὴ ζωγραφικὴ καὶ στὰ δέκα τέσσερα χρόνια του εἶταν μιὰ ἕνας καλὰ κατὰρτισμένος καλλιτέχνης. Ἀφοῦ ἄκουσε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα στὸ Andover ἐπῆγε στὴν Ἀκαδημία τῆς Φίλιπς νὰ προπαρασκευασθῆ γιὰ νὰ εἰσαχθῆ στὸ Κολλέγιο τῆς Yale, τὸ Πανεπιστήμιο ποὺ εἶχε σπουδάσει καὶ ὁ πατέρας του. Ἐκεῖ ἐξοικονομοῦσε χρήματα γιὰ τὴ συντήρησή του ζωγραφίζοντας πορτραῖτα καθηγητῶν καὶ φοιτητῶν γιὰ πέντε δολλάρια τὸ ἕνα. Οἱ πανεπιστημιακὲς παραδόσεις τῆς φυσικῆς φιλοσοφίας τὸν ἐγνώρισαν μὲ τὸν ἠλεκτρισμό, ἀλλὰ ὅταν ἐπῆρε τὸ δίπλωμά του ἀπὸ τὴ Yale ὁ Μόρς ἀφῆρε τὴν Ἐπιστήμη κατὰ μέρος καὶ πῆγε στὸ Λονδὶνο νὰ σπουδάσει Καλὲς Τέχνες. Ἄλλ' ὅμως, ὅπως παρατήρησε ἀργότερα, τὸ ἀρχικὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὸν ἠλεκτρισμὸ περιλάμβανε «τὸν ἀκατέργαστο σπόρο ποὺ ἔρριξε ρίζα στὸ μυαλό μου καὶ ἀναπτύχθηκε καὶ ὄριμασε στὴν ἐφεύρεση τῆς τηλεγραφίας».

Τὰ ἰσχνὰ οικονομικά του βασάνισαν τὸν Μόρς στὰ τρία ἐπόμενα χρόνια καὶ τὸν ἐξανάγκασαν νὰ τελειώσει τὴν καλλιτεχνικὴ του ἐργασία στὸ Λονδὶνο καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν Ἀμερικὴ στὰ 1816. Ταξίδεψε στὴ Νέα Ἀγγλία ζωγραφίζοντας πορτραῖτα γιὰ 15 δολλάρια τὸ ἕνα. Ἡ φήμη του ὡς προσωπογράφου διαρκῶς μεγάλωνε καὶ ὁ πίνακας του τοῦ Τζαίημς Μονρόε κρέμεται σήμερα στὸ Δημαρχεῖο τοῦ Τσάρλεστον, τῆς Νότιας Καρολίνας, ὅπου ὁ Μόρς παρέμεινε ἐπὶ τρία χρόνια μετὰ τὸ γάμο του στὰ 1819 μὲ τὴ Λουκρητία P. Walker ἀπὸ τὸ Κόνζορντ τοῦ Νέου Χάμσαϊρ.

Ὅταν ἐπέστρεψε στὴ Νέα Ὑόρκη ἀπὸ τὸ Νότο, ὁ Μόρς ἄνοιξε ἕνα στούντιο καὶ πέτυχε μιὰ παραγγελία ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Νέας Ὑόρκης γιὰ νὰ ζω-

γραφίσει τὸ πορτραῖτο τοῦ στρατηγοῦ Λαφαριέτ ποὺ πόσαρε γιὰ τὸν καλλιτέχνη στὸ Λευκὸ Οἶκο τῆς Βασιλικῆς. Ἐνῶ ὁ Μόρς ἐργαζότανε πάνω σ' αὐτὸν τὸν πίνακα ἡ γυναίκα του πέθανε στὸ Νιού Χάβεν τῆς Κοννεκτικούτης. Ἐξ αἰτίας τῆς ἀγορασιότητος τῶν συγκοινωνιῶν εἶχαν περάσει ἐφτά ἡμέρες ἀπὸ τὴν κηδεῖα τῆς ὅταν ἐπῆρε γράμμα γιὰ τὸ θάνατό της.

Ὁ πίνακας τοῦ Λαφαριέτ, ποὺ κρέμεται σήμερα στὸ Δημαρχεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης, ἔκανε τὸ Μόρς ν' ἀναγνωρισθῆ ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους γραμμῆς ἀμερικανοὺς ζωγράφους. Μὲ τὶς οικονομικὲς δυσχερεῖες ποὺ θεράπευτῆσαν πρόσκαιρα, βρήκε τὸν καιρὸ νὰ ξαναγυρίσει στὴν παλιὰ του ἀγάπη—τὸν ἠλεκτρισμὸ. Στὰ 1829 ἐπῆγε στὸ Κολλέγιο Κολούμπια γιὰ νὰ ἀκούσει μιὰ σειρά μαθημάτων πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα, ἀλλὰ ἡ τέχνη κεραιχοῦσε ἀκόμη τὰ ἐνδιαφέροντά του καὶ τὸν ἴδιο χρόνον ξαναγύρισε στὴν Εὐρώπη νὰ συνεχίσει τὶς καλλιτεχνικὲς σπουδὲς του καὶ νὰ ζωγραφίσει σὲ περίφημες ἐκδόσεις.

Στις 6 Ὀκτωβρίου 1832, ταξιδεύοντας ἀπὸ τὴ Νάβρη τῆς Γαλλίας μὲ τὸ ἀτμόπλοιο Sully, ὁ Μόρς βρέθηκε ἕνα βράδυ στὴν τριπεζαρία τοῦ πλοίου μὲ ἕναν ὄμιλο ἐπιβατῶν ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους εἶταν καὶ ὁ Δρ. Τζάουλ Τ. Τζάκσον ἀπὸ τὴ Βοστώνη καὶ οἱ ὁποῖοι συζητοῦσαν τὰ πειράματα τοῦ Ἀμπέρ γιὰ τὸν ἠλεκτρομαγνητισμὸ. Ὁ Δρ. Τζάκσον ἐξηγοῦσε ὅτι ὁ ἠλεκτρομαγνητισμὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα κομμάτι σίδηρο κυρτὸ σὲ σχῆμα πέταλου καὶ περιτυλιγμένο μὲ σύρμα. Ὅταν ἠλεκτρικὸ ρεύμα ἐκπέμπεται ἀπὸ τὸ σύρμα ὁ μαγνήτης θὰ σηκώσει ἕνα μικρὸ κομμάτι ἀπὸ σίδηρο. Ὁ ἠλεκτρισμὸς διέρχεται ἀμέσως σὲ ὅλο τὸ μήκος τοῦ σώματος καὶ ἀναγκάζει τὸ μαγνήτη νὰ δράσει.

Εἶναι δυνατόν ὁ ἠλεκτρισμὸς νὰ διέλθει σὲ πολλὰ μίλια καλωδίου σχεδὸν στιγμιαία; Ὁ Δρ. Τζάκσον εἶπε «Ναί!» καὶ ὁ Μόρς λέγεται ὅτι παρετήρησε: «Ἐὰν ἡ παρουσία τοῦ ἠλεκτρισμοῦ μπορεῖ νὰ καταστῆ ὁρατὴ σὲ κάθε μέρος τοῦ κυλίνδρου, δὲν βλέπω τὸ λόγο γιὰ τὴν εὐφυΐα νὰ μὴ μπορεῖ νὰ μεταδοθῆ στιγμιαία μὲ τὸν ἠλεκτρισμὸ».

Ἐκεῖνὴ τὴ στιγμὴ φαίνεται πὸς μιὰ μεγάλη ἰδέα ἄρχισε νὰ κατακτᾷ τὸ Μόρς. Σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ τῆγε πάνω στὸ κατὰστρομα γιὰ νὰ μείνει μόνος μὲ τὶς σκέψεις του. Ἐκεῖ, καθὼς ἐκτύπηξε ἀφηρημένους στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας, ὁ τηλεγράφος ἔπαυσε σχῆμα στὸ δημοφιλοκίνο μυαλό του—τὸ ξέσπασμα ἐφευρετικὸ καὶ πολυμήχανο. Θὰ μεταβίβαζε σημάτα καὶ θὰ τὰ ἀποτύπωνε σὲ ἀπόσταση! Ὁ Μόρς εἶταν τότε 41 ἔτους. Ἡ ψυχὴ του σκιρτοῦσε ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψή του. Εἶδε τὸν τηλεγράφο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος—ἀπὸ τὸ πρῶτο στάδιο. Ἐὰν ὁ ἠλεκτρικὸς σπινθήρας μὲ μορφή ἀλφαβήτου μπορεῖ νὰ διασχίσει δέκα μίλια χωρὶς νὰ σταματήσῃ δὲν ἔβλεπε τὸ λόγο γιὰ τὴν ἀπόσταση νὰ περινεκλώσῃ ὀλόκληρη τὴ γῆ. Σπανίως ἐφευρέτης εἶχε μὲ τὴν πληρότητα συλλάβει τὴν ἐφευρεσίη του.

Ἐκεῖ στὸ κατὰστρομα τοῦ πλοίου σχεδίασε μὲ τὸ μαλὺβι τὸν τηλεγράφο στὸ τετραδίον γιὰ σχέδια ποὺ εἶχε πάντα μαζί του. Καὶ προτοῦ πλευρίσει τὸ Sully στὴ Νέα Ὑόρκη εἶπε στὸν πλοίαρχο: «Λοιπόν, ἂν θ' ἀκούσης μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς ἡμέρες γιὰ τὸν τηλεγράφο, ὡς τὸ θαῦμα τοῦ κόσμου, νὰ θυμηθῆς ὅτι ἡ ἀνακάλυψη ἔγινε πάνω στὸ κατὰστρομα τοῦ καλοτάξιδου Sully».

Τηλέ—γράφος—να γράφεις σε απόσταση! Αυτός ήταν ο σκοπός.

Με την επιστροφή του στη Νέα Υόρκη, ο Μόρς αντιμετώπισε πάλι οικονομικές δυσκολίες και αναγκάστηκε να ζωγραφίζει για να ζει και έτσι προέκυψε ένα διάλειμμα τριών ετών προτού μπορέσει να ασχοληθεί και πάλιν με την ιδέα του ηλεκτρομαγνητικού τηλεγράφου. Στά 1835 άρχισε να εργάζεται ως Καθηγητής της Φιλοσοφίας της τέχνης του σχεδίου στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης. Ως μέρος της άμοιβής του παρεχομένη και κατοικία εις το οίκημα του Πανεπιστημίου στην πλατεία Ουάσιγκτον. Το χειμώνα του 1835—1836 κατασκεύασε τα πρώτα τηλεγραφικά όργανα. Απλώσε 1700 πόδια καλωδίου γύρω από το δωμάτιό του στο Πανεπιστήμιο και έστειλε σήματα με το μηχάνημα εκπομπής από τη μία άκρη και τα έπαυσε με το μηχάνημα λήψης από την άλλη.

Ο Άλφρεντ Βαίηλ, απόφοιτος του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης, ήταν ένας από τους φίλους του Μόρς στον οποίο είχε κάνει εντύπωση η «μηχανή» του και οι δυνατότητές της. Έπεισε τον πατέρα του, το δικαστή Στέφανο Βαίηλ, ιδιοκτήτη ενός μηχανουργείου στο Μόρριστάουν της Νέας Υερσέης, για την αξία της ιδέας του Μόρς. Ο δικαστής Βαίηλ έδωσε 2.000 δολάρια και διευκόλυνε την κατασκευή στο μηχανουργείο του ενός τηλεγραφικού μηχανήματος, μολονότι ήταν σκεπτικός σχετικά με τη φανταστική ιδέα του Μόρς. Στις 6 Ιανουαρίου 1838 οι νεαροί τηλεγραφηταί τον κάλεσαν να γράψει ένα τηλεγράφημα για να το στείλουν σε τρία μίλια απόσταση, όσο ήταν το σύρμα που είχαν απλώσει γύρω από το εργοστάσιο του Μόρριστάουν. Ο δικαστής Βαίηλ έγραψε: «το υπομονητικό γκασόνι δέ ζημιώνει». Και είπε στο Μόρς ότι εάν θα μπορούσε να στείλει το τηλεγράφημα και να ληφθή από την άλλη άκρη του σύρματος θα πίστευε τότε ότι ο τηλεγράφος έχει πρακτική χρησιμότητα. Το τηλεγράφημα πήγε εντάξει και ο δικαστής Βαίηλ ενθάρρυνε το Μόρς να κάνει μια επίδειξη του τηλεγράφου δημοσία. Πράγματι ο Μόρς έπηγε στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης και στις 24 Ιανουαρίου 1838 έκανε την επίδειξη σε έναν όμιλο Νεοθροεζών στέλνοντας ένα τηλεγράφημα από τη μία αίθουσα στην άλλη: «Προσοχή, Σύμπαν. Από το δεξιό πηδάλιο του Βασιλείου!» Αυτή τη σιωπηλή στρατιωτική διαταγή την είχε εμπνευσθή από την παρουσία του στρατηγού Τόμας Σ. Κάμινγκς του στρατού των Ήνωμένων Πολιτειών.

Ανο εβδομάδες αργότερα ο Μόρς και ο Βαίηλ έδειξαν τον τηλεγράφο στο Ίνστιτούτο του Φραγκλίνου, στη Νέα Φιλαδέλφεια. Έπειτα από λίγο τους δόθηκε η άδεια να επιδείξουν τον τηλεγράφο στο Καπιτώλιο της Ουάσιγκτον, στον Πρόεδρο Μαρτίνο Βαν Βυρεν και τα μέλη της Κυβερνήσεώς του. Δέκα μίλια καλώδιο απλώθηκαν γύρω από την αίθουσα του Καπιτωλίου και η δοκιμή επέτυχε. Η ιδέα έκανε εντύπωση στο Γερουσιαστή Σμίθ, Πρόεδρο της Επιτροπής του Εμπορίου, ο οποίος εισηγήθηκε ένα νομοσχέδιο στο Κογκρέσο για την κατασκευή κατά το 1838 μιας δοκιμαστικής αστικής γραμμής. Το Κογκρέσο απέρριψε το νομοσχέδιο του Σμίθ και ο Μόρς έφυγε για την Αγγλία για να ζητήσει υποστήριξη, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Δοκιμάζοντας και

πάλι οικονομικές στενοχώριες ξαναγύρισε στη Νέα Υόρκη στα 1840 και άρχισε να διδάσκει ξανά την Τέχνη.

Δύο χρόνια αργότερα ο Μόρς και οι φίλοι του πήγαν ξανά στην Ουάσιγκτον και εγκατέστησαν μια τηλεγραφική έκθεση για την εξμετάλλευση της εφευρέσεως. Η έκθεση αυτή είχε ως αποτέλεσμα να εισαχθή στη Βουλή των Αντιπροσώπων ένα νομοσχέδιο που προέβλεπε ένα κονδύλιο από 30.000 δολάρια για την κατασκευή μιας δοκιμαστικής τηλεγραφικής γραμμής από την Ουάσιγκτον ως τη Βαλτιμόρη. Το Κογκρέσο έληφσε το νομοσχέδιο πριν από το τέλος της συνόδου του 1843. Ο Μόρς έμαθε τα ευχάριστα νέα από την Άννι Έλσγουόρθ, κόρη ενός φίλου του της Αμερικανικής Επιτροπής Εύρεσιτεχνιών. Ο Πρόεδρος Τάνλερ υπέγραψε το νόμο και ο Μόρς ενθώμιον για την ευχάριστη είδηση υποσχέθηκε στη διδα Έλσγουόρθ πως θα της κάμει την τιμή να συντάξει το πρώτο τηλεγράφημα. Λέ γάθηγε καθόλου χρόνος για την έναρξη της κατασκευής της γραμμής παράλληλα προς τη σιδηροδρομική γραμμή της Έταιρείας Σιδηροδρομίου Βαλτιμόρης και Όχάιο.

Η 24 Μαΐου 1844 είχε ορισθή ως ημέρα δοκιμής με το ένα άκρο της γραμμής στο Καπιτώλιο και το άλλο στο σταθμό της Βαλτιμόρης, όπου βρισκόταν ο Βέηλ. Στο μηχάνημα που είχε εγκατασταθή στην αίθουσα του Ανωτάτου Δικαστηρίου στο Καπιτώλιο είχε μαζευτεί πλήθος επιφανών προσώπων μεταξύ των οποίων ήταν ο Χένρυ Κλάιη και η Ντόλλυ Μάδισον, γυναίκα του Τζαίμς Μάδισον, τετάρτου Προέδρου των Ήνωμένων Πολιτειών.

Όταν ο Μόρς εκάθισε στο χειριστήριο, η Μις Έλσγουόρθ του έδωσε το τηλεγράφημα που είχε διαλέξει με τη μητέρα της: «Τι έχει επιτελέσει ο Θεός» ένα ρητό της Βίβλου. Ο Μόρς ξεκίνησε σιγά το τηλεγράφημα. Ο Βαίηλ το έλαβε στη Βαλτιμόρη και άμέσως το ξανάστειλε στην Ουάσιγκτον όπου το δέχτηκαν με μεγάλες ζητωκραυγές. Τουτό υπήρξε η απαρχή της τηλεγραφικής βιομηχανίας ως υπηρεσίας κοινής ωφελείας και διεκηρύχθη ότι είχε μεγάλες δυνατότητες να συνδέσει το νεαρό αμερικανικό έθνος με τις 26 Πολιτείες πολύ πιο στενά.

Αυτή η επιτυχία έβοήθησε το Μόρς και τους συντρόφους του να ξεχύρουν αρκετά χρήματα για την επέκταση της γραμμής από τη Φιλαδέλφεια στη Νέα Υόρκη. Παρεχόμενος σε άλλους το δικαίωμα της εκμεταλλεύσεως και πολύ γρήγορα δημιουργήθηκαν αρκετές εταιρείες που χρησιμοποιούσαν μισρές τηλεγραφικές γραμμές στις ανατολικές και μεσοδυτικές Πολιτείες προσφέροντας περιορισμένες υπηρεσίες και απατώντας χωριστές τιμές. Στά 1851 ο Χίραμ Σάμβλεϋ και μια ομάδα από επιχειρηματίες του Ρότσεστερ ίδρυσαν μια εταιρεία για την κατασκευή μιας γραμμής στις μεσοδυτικές Πολιτείες. Έγινε γνωστή στα 1856 ως Αυτική Ένωση (Western Union), γιατί αντιπροσώπευε μια ένωση των δυτικών γραμμών με ένατα τιμολόγια και με ενιαίους όρους έξυπλητείας. Στά 1861 η Αυτική Ένωση κατασκεύασε την πρώτη ηπειρωτική τηλεγραφική γραμμή κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής και στο δεξιό μέρος.

Είναι ενδιαφέρον να σημειωθή ότι ο Μόρς δεν ξεκίνησε με την ιδέα ενός χειροκινήτου μηχανήμα-

ΔΥΟ ΝΕΑ ΧΗΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μέχρι σήμερα τα γνωστά χημικά στοιχεία ήταν ενενήντα έξι. Ένενήντα δύο που έχουν διαπιστωθεί στη φύση και τέσσερα που έχουν παραχθεί με επιστημονικές μεθόδους. Από το τεράστιο ατομικό μηχανήμα που είναι εγκατεστημένο στο Άμερικανικό Πανεπιστήμιο της Καλιφορνίας κατασκευάστηκαν τώρα τελευταία δύο καινούργια χημικά στοιχεία. Το μπερκέλιον που είναι και το βαρύτερο από όλα τα γνωστά στοιχεία που υπάρχουν πάνω στη γη και το καλιφόριον που είναι «πρωτότυπη άορατη ουσία».

Το μπερκέλιον, που έπληρε προσωρινά αυτό το όνομα από την πόλη Μπέρκλεϋ στην οποία βρίσκεται ή έδρα του Πανεπιστημίου είναι το ένενηκοστό έβδομο χημικό στοιχείο που ανακαλύφθηκε από τον άνθρωπο και το πέμπτο νέο στοιχείο που κατασκευάστηκε τεχνητά στο τεράστιο κυκλοτρόνιο του Πανεπιστημίου.

Το νέο στοιχείο 97, εδήλωσε ο Δρ Γκλένν Τ. Σήμεποργκ, καθηγητής της Χημείας στο Πανεπιστήμιο της Μπέρκλεϋ, παρήχθη με «βρομβαρβισμό» των ατόμων του κουρίου (στοιχείο 96) από σωματίδια α. Τα σωματίδια α (πρωίνες ατόμων ήλιου) έτέθησαν σε έπιταχυνόμενη κίνηση επί μιας έλλειπτικής τροχιάς μέσα στο κυκλοτρόνιο, έως ότου έφθασαν ταχύτητα που προσέγγιζε την ταχύτητα του φωτός, όποτε έξεσφενδονίσθησαν κατά του στόχου που τον αποτελούσαν άτομα κουρίου.

Ο Δρ. Σήμεποργκ και οι συνεργάτες του Δρες Στάνλεϋ Γκ. Τόμσον και Άλμπερτ Τοτόσο, είναι γνωστοί σε όλον τον κόσμο από τις προηγούμενες έργασίες τους για την παραγωγή των στοιχείων νεπτούνιον, πλουτόνιον, άμερίκιον και κούριον (όπ' αριθ. 93, 94, 95 και 96 στον πίνακα του περιοδικού συστήματος των στοιχείων). Από τα στοιχεία αυτά δεν συναντάται στη φύση κανένα. Το ένα απ' αυτά, το πλουτόνιον, έχει έξαιρετική σπουδαιότητα για την παραγωγή της ατομικής ένεργείας.

Οι έπιστήμονες, όταν ανακαλύφθηκε το μπερκέλιον, εδήλωναν πως δεν γνωρίζουν άκομη πόση αξία μπορεί να έχει για τον άνθρωπο το νέο στοιχείο 97, αλλά ή παραγωγή του, είπαν πάλι οι ίδιοι, παρέχει ένδειξη ότι μπορούν ν' ανακαλυφθούν και άλλα νέα στοιχεία χάρις στις μεθόδους διασπάσεως του ατόμου.

Σε λίγο καιρό ανακοινώθηκε απ' τους ίδιους ή παραγωγή του νέου στοιχείου καλιφορνίου που καταχωρήθηκε στον κατάλογο των στοιχείων με τον αριθμό 98.

Ο Στίβονγκάιλ και ο Γουίτστον. Ούτε ο περίφημος κώδικας που αποδίδεται στο Βαίηλ, ήταν έντυπωσιακά πρωτότυπος. Σάν πολλούς άλλους πρωτοπόρους ο Μόρς πειραματίστηκε με τεχνική άθωότητα, ευτυχώς πάνον στην κατεύθυνση που όδηγούσε στη μεγάλη έπιτυχία και αυτό του έφερε τις μεγάλες τιμές. Πούδς σκέπτεται τη στρεψοδικία, τις προνομιοιούχες τάξεις, τη ματαιότητα και τη φτώχεια, τα όποια έπικραναν την άρχη της σταδιοδρομίας του και τα όποια τελικά υπερπηδήθηκαν; Για δεκαετίες φαινόταν κάτι λιγότερο από τον έξοχο εκείνο ήρωα τον ζωγραφισμένο στην τυποποιημένη βιογραφία και κάτι τελειότερο από τον άρπακτικό μονοπωλητή που είχε κατηγορήσει ο Όράτιος Γροήλεϋ...

Σήμερα υπάρχουν άπλωμένα στον κόσμο έφτά έξατομμύρια τηλεγραφικά σύματα... Κρινόμενος από τα κοινωνικά του αποτελέσματα ο τηλεγραφο: είναι μια από τις περισσότερες έξυπνητικές έφευρέσεις. Μ' αυτόν αρχίζει ή συστολή του πλανήτη που έπιταχύνθηκε από το ραδιόφωνο και που είναι μέρος της τεχνολογικής ένοποιήσεως της ανθρωπότητας.

τος έκπομπής και δέξτου για τα αυτιά. Αυτά έγιναν δεκτά όταν ή χρήση του τηλεγράφου είχε γενικευθή. Αντίθετα ο Μόρς, καθώς και πολλοί άλλοι που έκαναν πειράματα στον τηλεγραφο, προσπάθησαν να σχεδιάσουν αυτόματα μηχανήματα.

Ο Άλφρεντ Βαίηλ, συνεργάτης του Μόρς, ανακάλυψε ότι είναι δυνατόν να διαβιβάζονται τα σύματα άκουστικής τόσο ώστε οι πέννες και τα μολύβια να είναι άχρηστα. Ο ήχος είναι άορατός. Πάντως, έπειτα από χρόνια, με την εισαγωγή τηλεγράφου και ραδιοφώνου ταχείας έκπομπής, τα αυτόματα μηχανήματα που μπορούσαν να πάθουν 600 λέξεις το λεπτό, έπανήλθαν σε χρήση, άποδεικνύοντας ότι ή άρχική ιδέα του Μόρς για την καταγραφή των σημάτων δεν ήταν έσφαλμένη.

Όταν ανακαλύφθηκε ο άσύρματος χρησιμοποίησε τις μεθόδους του τηλεγράφου το χειριστήριο και τον κώδικα. Λογότερα όμως υιοθετήθηκε ο Ήπειρωτικός Κώδικας που είναι σε χρήση στην τηλεγραφία της Ήπειρωτικής Εύρώπης, γιατί αυτός περιείχε πολλές παύλες και όχι γραμμάτια με διαστήματα και έτσι υπήρχαν λιγότερες πιθανότητες να παρερμηνευτή ή να μη γίνει αντιληπτός από τις παρεμβολές. Γι' αυτό στις Ήνωμένες Πολιτείες ο όρος Διεθνής Μόρς ή Ήπειρωτικός Κώδικας σημαίνει Κώδικας Ραδιοφωνίας προς διάκριση από το τηλεγραφικό μορσικό άλφάβητο, αν και το τελευταίο είναι πιο γρήγορο, αφού περιέχει λιγότερες παύλες.

Στην ηλικία των έβδομήντα έπτά το βάρος των έτών άρχισε ν' αφήνει τα ίχνη του στο Μόρς, αλλά οι πνευματικές του ικανότητες είναι άκομη όξυτατες όπως Πάντα. Στα 1868 έγραψε στον έγγονό του: «Όσο πλησιάζω περισσότερο προς το τέλος της άποδημίας, τόσο πιο καθαρά άποδεικνύεται ή θεία καταγωγή της Βίβλου και γίνονται πιο αντιληπτά το μεγαλείο και ή ανωτερότητα της θείας δικής για τους άμαστωλούς και το μέλλον φωτίζεται με χαρα και έλπίδα».

Όταν του άπενεμήθηκαν τιμές και έπαινοι ο Μόρς έλεγε με μεγάλη άπλότητα: «Όχι σε μās, όχι σε μās, όλη ή δόξα ανήκει στο Θεό». Όταν βρισκόταν στο κορββάτι άρρωστος, άνάμεσα στους γιατρούς που έξετάζαν τους πνεύμονές του ένας απ' αυτούς έχτύπησε στο στήθος του και ένας άλλος είπε: «Αυτός είναι ο τρόπος που τηλεγραφοϋμε έμεις οι γιατροί».

«Πολύ καλά», άπάντησε ο Μόρς. Και μ' αυτό είχε λάβει το τελευταίο του μήνυμα. Τα μακρυνά και πολύπειρα δάκτυλά του που είχαν δημιουργήσει τα ήλεκτρικά σύματα που εκμηδενίζουν το χρόνο και τις άποστάσεις είναι άκίνητα. Το χειριστήριο του Μόρς είχε σιγήσει.

Τα τηλεγραφικά μηχανήματα που λειτουργούσαν στις 2 Απριλίου 1871 μετέδωσαν λυπηρά νέα—ο Μόρς πέθανε την αυγή—μια μεγάλη και καλή καρδιά είχε σταματήσει τα χτυπάει, αλλά είχε αφήσει στους συνανθρώπους της ως κληρονομιά τον τηλεγραφο που θα χτυπάει συνεχώς ως σφυγμός του κόσμου.

Στις 24 Μαΐου 1944, με την ευκαιρία της εκατονταετηρίδος του τηλεγράφου, οι Τάιμς της Νέας Υόρκης έγραψαν:

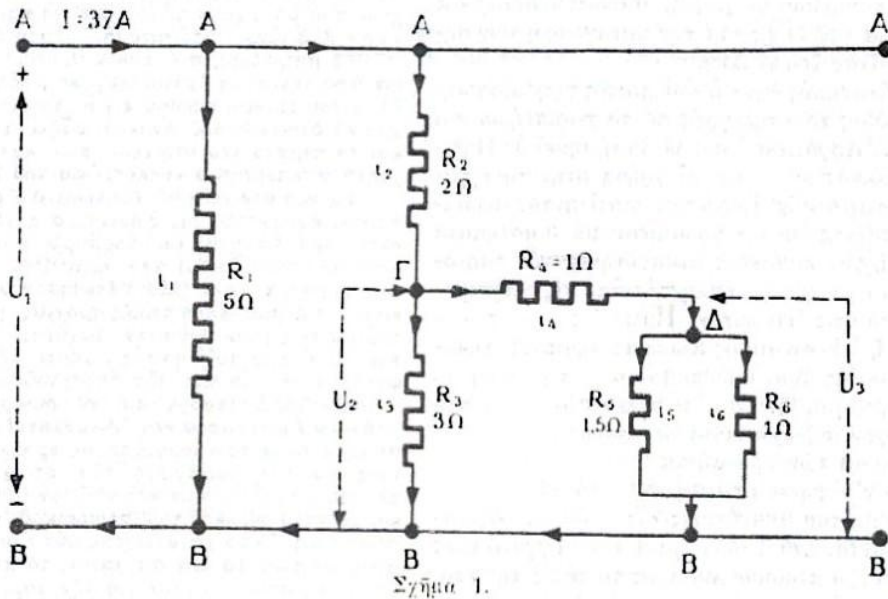
Όταν ο Μόρς κατασκεύασε το πρώτο του όργανό, δεν έγνώριζε τίποτα από τους έπιτυχείς τηλεγράφους που είχαν έφευρε πριν απ' αυτόν ο Γκάους,

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΡΑΔΙΟΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ

1. Ένα ρεύμα 37 άμπέρ διακλαδίζεται στο δίκτυο του σχήματος 1. Οι αντίστασεις των αποδεκτών φαίνονται στο σχήμα. Ζητούμε την τάση που εφαρμόζεται μεταξύ του άγωγου Β και των σημείων Α, Γ και Δ. Ζητούμε επίσης τα μερικά ρεύματα i_1, i_2, i_3, i_4, i_5 και i_6 , καθώς

$$U_2 = \frac{8}{3} \cdot i_6 \text{ V} \quad (4)$$

$$\text{Τό } i_3 = \frac{U_2}{R_3} = \frac{\frac{8}{3} i_6}{3} = \frac{8i_6}{3 \times 3} = \frac{8}{9} i_6$$

Σχήμα 1.

και την ολική αντίσταση R_{Σ} του δικτύου.

Λύση:

Συμβολίζουμε την τάση στα σημεία Α και Β με το U_1 .

Συμβολίζουμε την τάση στα σημεία Γ και Β με το U_2 .

Συμβολίζουμε την τάση στα σημεία Δ και Β με το U_3 .

$$\text{Η τάση } U_3 = R_5 \times i_5 = 1 \times i_5 = i_5 \quad (1)$$

$$\text{Έπομένως: } i_5 = \frac{U_3}{R_5} = \frac{i_6}{1,5} = \frac{2}{3} i_6$$

$$i_3 = \frac{2}{3} i_6 \text{ A} \quad (2)$$

$$\text{Τό } i_4 = i_3 + i_5 = \frac{2}{3} i_6 + \frac{2}{3} i_6 = \frac{4}{3} i_6$$

$$\frac{2}{3} i_6 + i_6 = \frac{2}{3} i_6 + \frac{4}{3} i_6 = \frac{6}{3} i_6 = 2 i_6$$

$$i_1 = \frac{5}{3} i_6 \text{ A} \quad (3)$$

Η τάση U_2 στα σημεία Γ και Β είναι μεγαλύτερη από την τάση U_3 και μάλιστα κατά την πτώση της τάσης στον αποδέκτη R_3 . Έχουμε λοιπόν:

$$U_2 = U_3 + R_3 \times i_3 = U_3 + 1 \times i_3 = i_6 + i_3 =$$

$$i_6 + \frac{5}{3} i_6 = \frac{8}{3} i_6 + \frac{5}{3} i_6 = \frac{13}{3} i_6$$

$$i_2 = \frac{8}{9} i_6 \text{ A} \quad (5)$$

$$\text{Τό } i_2 = i_3 + i_4 = \frac{8}{9} i_6 + \frac{5}{3} i_6 = \frac{8}{9} i_6 + \frac{15}{9} i_6 = \frac{23}{9} i_6$$

$$i_2 = \frac{23}{9} i_6 \text{ A} \quad (6)$$

Η τάση U_1 στα σημεία Α και Β είναι μεγαλύτερη από την τάση U_2 και μάλιστα κατά την πτώση της τάσης στον αποδέκτη R_2 .
Λοιπόν: $U_1 = U_2 + R_2 \times i_2 =$

$$\frac{8}{3} i_6 + 2 \times \frac{23}{9} i_6 = \frac{24}{9} i_6 + \frac{46}{9} i_6 = \frac{70}{9} i_6$$

$$U_1 = \frac{70}{9} i_6 \text{ V} \quad (7)$$

$$i_1 = \frac{U_1}{R_1} = \frac{\frac{70}{9} i_6}{5} = \frac{70 i_6}{9 \times 5} = \frac{70}{45} i_6 = \frac{14}{9} i_6$$

$$i_1 = \frac{14}{9} i_6 \text{ A} \quad (8)$$

$$\text{Τέλος, } I = i_1 + i_2 = \frac{14}{9} i_6 + \frac{23}{9} i_6 = \frac{37}{9} i_6 \quad I = \frac{37}{9} i_6 \quad (9)$$

$$\text{Έπομένως } i_6 = \frac{I \times 9}{37} \text{ A} \quad (10)$$

$$\text{Άλλά } I = 37 \text{ A, άρα } i_6 = \frac{37 \times 9}{37} = 9 \text{ A}$$

Θά έχουμε λοιπόν:

$$1. - U_2 = i_6 \times R_6 = 9 \times 1 = 9 \text{ V}$$

$$2. - i_3 = \frac{2}{3} i_6 = \frac{2 \times 9}{3} = 6 \text{ A}$$

$$3. - i_1 = \frac{5}{3} i_6 = \frac{5 \times 9}{3} = 15 \text{ A}$$

$$4. - U_2 = \frac{8}{3} i_6 = \frac{8 \times 9}{3} = 24 \text{ V}$$

$$5. - i_2 = \frac{8}{9} i_6 = \frac{8 \times 9}{9} = 8 \text{ A}$$

$$6. - i_5 = \frac{23}{9} i_6 = \frac{23 \times 9}{9} = 23 \text{ A}$$

$$7. - U_1 = \frac{70}{9} i_6 = \frac{70 \times 9}{9} = 70 \text{ V}$$

$$8. - i_4 = \frac{14}{9} i_6 = \frac{14 \times 9}{9} = 14 \text{ A}$$

$$9. - I = \frac{37}{9} i_6 = \frac{37 \times 9}{9} = 37 \text{ A}$$

$$10. - i_6 = \frac{9}{37} I = \frac{9 \times 37}{37} = 9 \text{ A}$$

Ή ολική αντίσταση $R_{\text{ολ}}$ είναι:

$$R_{\text{ολ}} = \frac{U_1}{I} = \frac{70}{37} = 1,893 \Omega$$

ή με άλλο τρόπο:

Συνδυασμένη αντίσταση των R_3 και $R_6 =$

$$\frac{R_3 \times R_6}{R_3 + R_6} = \frac{1,5 \times 1}{1,5 + 1} = \frac{1,5}{2,5} = 0,6 \Omega$$

Συνδυασμένη αντίσταση των R_1 , R_5 και $R_6 =$

$$R_1 + \frac{R_5 \times R_6}{R_5 + R_6} = 1 + \frac{1,5}{2,5} = 1,6 \Omega$$

Συνδυασμένη αντίσταση των R_2 , R_1 , R_5 και $R_6 =$

$$\frac{3 \times 1,6}{3 + 1,6} = \frac{4,8}{4,6} = 1,042 \Omega$$

Συνδυασμένη αντίσταση των R_4 , R_2 , R_1 , R_5 και $R_6 =$

$$R_4 = 2 + \frac{4,8}{4,6} = 2 + 1,042 = 3,042 \Omega$$

Συνδυασμένη αντίσταση των R_1 , R_2 , R_3 , R_4 , R_5

$$\text{και } R_6 = R_{\text{ολ}} = \frac{5 \times 3,042}{5 + 3,042} = \frac{15,21}{8,042} = 1,893 \Omega$$

Σημείωση: Μπορούσαμε επίσης ν' αρχίσουμε τον ύπολογοισμό των τάσεων και των εντάσεων με τον ύπολογοισμό των αντιστάσεων, όπως κάναμε και στην εφαρμογή 2 του προηγούμενου τεύχους.

Ή ολική αντίσταση $R_{\text{ολ}}$ είναι, σύμφωνα με τα προηγούμενα, $R_{\text{ολ}} = 1,893 \Omega$.

Άρα: $U_1 = R_{\text{ολ}} \times I = 1,893 \times 70 \text{ V}$

$$i_1 = \frac{U_1}{R_1} = \frac{70}{5} = 14 \text{ A}$$

$i_2 = U_1 /$ συνδυασμένη αντίσταση των R_2, R_3, R_4, R_5, R_6

$$i_2 = \frac{70}{3,042} = 23 \text{ A}$$

Ο ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΤΗΣ

—Κύριε Λοχαγέ, από τηλέφωνο. Σας ζητούν από την Αθήνα!

Δέν ήμουν σιγηθισμένος σε τέτοιου είδους προσκλήσεις και ή λέξη «Αθήνα» με ξάρνιασε. Νομίζοντας δέ ότι παράκουσα, ρώτησα τὸ στρατιώτη πὸν στεκόταν μπροστά μου:

—Από πὸν εἶπες πὸς με ζητούν;

—Από τὴν Αθήνα κ. Λοχαγέ, μὸν ἀπήντησε κ' αὐτὸς με κάποια ἐκκλιση.

Και πὸς νὰ μὴν ἐκπλαγῆ κανεὶς ὅταν βρῖσκεται πάνω ἀπὸ 500 χιλιόμετρα μακριὰ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα και ἀκούει πὸς τὸν ζητοῦν ἀπὸ τὴν Αθήνα!

Κι' ἀλήθεια, βρισκόμαστε σ' ἕνα χωριὸ τῆς Ἡπείρου, κονιὰ στὴ Μουραγιάνα. Τόλεγον Στρατινίστα. Στὴν Αθήνα μόνο ἡ σκέψη μας μπορούσε νὰ πετάξει, μὰ ὄχι σ' αὐτὲς τὶς στιγμές, γιατί βρισκόμαστε σὲ παραιωνὲς ἐπιχειρήσεων. Και νὰ πὸν τώρα θὰ μιλοῦσα με κάποιον ἀπὸ τὸσο μακριὰ!

Ἄθελά μου ὁ νοῦς μου ἔφραξε νὰ βροῖ τὸν συντελεστή αὐτοῦ τοῦ κατορθώματος. Και δὲν ἄργησε πολὺ. Στάθηκε στὴ λέξη «Ὁ Ἐγκαταστάτης». Πόσο μικρὴ λέξη γιὰ νὰ καλύψει τοὺς κόπους, τοὺς κινδύνους, τὶς θυσίες πὸν κάνει αὐτὸς, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ λειτουργήσῃ αὐτὸ πὸν λέγεται γραμμὴ και τηλέφωνο!

Ἄν τὸν βλέπατε μόνο καμμιὰ φορὰ, ν' ἀνεβαίνει πότε τὴν πλαγὰ κάποιου βουνοῦ, γιὰ ν' ἀπλώσει τὶς γραμμὲς του, κατὰκοπο και μουσκεμένο ἀπ' τὸν ἰδρώτα, πότε νὰ σκαροφαλώνει σὲ δέντρα, ν' ἀναροχίζεται σὲ βράχια και γκρεμνοὺς ἢ νὰ περνᾷ ἀπὸ ἀγριαθερὰ βᾶτα πὸν τὸν ξεσπίζουν και τὸν ματώνουν, θὰ τὸν λυπόσαστε. Ἄν τὸν βλέπατε πάλι νὰ τρέχει, ἀψηφώντας τὶς νάρκες, τὶς ἐνέδρες και τὸ θάνατο, γιὰ νὰ ἐπισκευάσει τὶς καταστραμμένες ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ γραμμὲς και με τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη νὰ γυρίζει ἱκανοποιημένος πὸν ἔφερε σὲ πέρας τὴν ἀποστολὴ του, θὰ τὸν θαυμάζατε. Δέν ζαίρει πολλὰ γράμματα, μὰ ζαίρει καλὰ τὴ δουλειὰ του. Περνᾷ ἀπαράτητος και ὅμως εἶναι ἀπαράτιτος. Πολλοὶ δὲν τὸν ὑπολογίζουν, μὰ ἡ δουλειὰ του εἶναι ἀπὸ τὶς πὸν σοβαρὲς. Εἶναι ἕνας μικρὸς ἀφανὴς ἥρωας. Με βροχὴ, με κρῖο ἢ με λιοτύρι, χωρίς συνοδοεῖς και φρουρὲς, με μόνο φύλακά του τὸ τουφέκι και τὴν ἀγώρηστη πένσα του ξεκινᾷ νὰ κάνει τὸ καθήκον του...

Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἐγκαταστάτης!

Με τὶς σκέψεις αὐτὲς ἔφτασα σὸ τηλέφωνο...

Γ. Μ. Κ.

$$U_2 = U_1 - i_2 \times R_2 = 70 - 23 \times 2 = 70 - 46 = 24 \text{ V}$$

$$i_1 = U_2 / \text{συνδυασμένη αντίσταση των } R_1, R_3 \text{ και } R_6$$

$$i_1 = \frac{24}{1,6} = 15 \text{ A}$$

$$i_2 = \frac{U_2}{R_2} = \frac{24}{3} = 8 \text{ A}$$

$$U_3 = U_2 - i_2 \times R_3 = 24 - 8 \times 1 = 16 \text{ V}$$

$$i_3 = \frac{U_3}{R_3} = \frac{16}{1,5} = 10,67 \text{ A}$$

$$i_6 = \frac{U_3}{R_6} = \frac{16}{1} = 16 \text{ A}$$

Γ. Γ. Γ.

Τὸ Σταυρόλεξό μας

Ἀλληλογραφία

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1						■					
2				■					■		
3						■					
4		■								■	
5					■			■			
6	■		■								■
7					■			■			
8		■									■
9						■					
10				■						■	
11						■					

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Όλα τὰ ξέρει.—Έτσι εἶπε ὅτι λέγεται ὁ Ὀδυσσεύς εἰς τὸν Κύκλωπα.
2. Πρόθεσις.—Εὐγεστο φαί.—Υγρὸ τρέξιμο.
3. Στοιχεῖο τῆς φύσεως (δημ.).—Καλὰ εἶναι νὰ μὴ σοῦ κόβεται.
4. Μαθητὴς ἐκ τῶν 12 (ἐνάρθρος)
5. Τουρκικὸν γυν. ὄνομα.—Πόλις καὶ δένδρον.
6. Φωτίζει.
7. Διάσημος Ἀμερικανὸς συγγραφεὺς.—Συνήθης ἔκφρασις σ' ὅσους παίζουν τάβλι.
8. Ἐδαφος ποῦ βουλιάζει κανεῖς ὅταν πατήσῃ.
9. Δὲν εἶναι ὅμοια.—Νῆσον τοῦ Εἰρηνικοῦ (αἰτ.)
10. Τὸ μικρὸ ὄνομα... ἐλευθερωτοῦ τῆς Κίνας.—Ἀρχαῖον φωτιστικὸν μέσον.—Ἐπιφώνημα σμυρνιαῶν.
11. Χώρα τῆς Μ. Ἀσίας (ἀντιστρ.)—Στόμα.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Χωρὶον τῆς Ἀττικῆς.—Ὀνειρο τῶν ξυπνητῶν
2. Οἶκος ποῦ... ἦταν ὑποψήφιος βουλευτῆς.—Λουλουδι τῶν σταυρολέξων—Ἡ ἱστορία μας εἶναι γεμάτη ἀπὸ τὸ ἀντίθετον.
3. Όλοι πληρώνουν.—Μαλακὸς (αἰτ.)
4. Μέγας ζωγράφος τῆς ἀρχαιότητος.
5. Προστάζει γιὰ τὴν σωτηρία.—Ἀπαραίτητο στοῦς ἀνθρώπους καὶ τὰ καντήλια (δημ.)
6. Χωρίζω.
7. Ὀνειρο.—Πυκνὸ.
8. Ἀπρόσωπο ρῆμα... ποῦ... μᾶς ἐνδιαφέρει.
9. Σύνολον ἑταιρειῶν.—Τὸν βλέπουμε στὸν οὐρανὸ καὶ στὸ σινεμά.
10. Δηλητήριον καὶ νῆος.—Ὁρα τοῦ ἔτους—Τὸ αὐτὸ μὲ τὸ 10 ὀριζοντίως β'
11. Δὲν ξέρι τίποτε (ἀντιστρ.)—Χώρα τῆς Μ. Ἀσίας.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

1) ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

Ὁριζοντίως: 1) ΠΟΥΡΝΑΡΙΑ, 2) ΑΣΠΙΣ—ΟΣ, 3) ΕΣ—ΡΟΥΦ, 4) ΑΗΡ—ΝΗΣΣΑ, 5) ΜΜ—ΚΟΤΑ, 6) ΙΑ—ΣΙΜΑ—ΤΕ, 7) ΝΤΟΡΟ—ΔΕΙ, 8) ΑΙΡΤ (ΤΡΙΑ)—ΣΕ 9) ΝΑΥΡΙΝΟΝ.

Καθέτως: 1) ΠΑΡΑΜΙΝΑΝ, 2) ΟΣ—ΗΜΑΤΙΑ, 3) ΥΠΕΡ—ΣΟΡΥ, 4) ΡΙΣ—ΚΙΡΤΑ, 5) ΝΣ—ΝΟΜΟ, 6) ΡΗ—ΤΑ—ΣΙ, 7) ΟΣΑ—ΔΕΝ, 8) ΙΟΥΣ—ΤΕ, 9) ΑΣΦΑ—ΛΕΙΑΝ.

2) ΑΡΙΘΜΟΓΡΙΦΟΣ

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ—ΕΤΟΣ—ΜΙΣ—ΙΣΤΟΣ—ΣΤΗ.

Σημειώσεις.—Παρακαλούμε θερμῶς τὰς μονάδας αἰνίνας ἀποστέλλουν χρήματα δι' ἐπιταγῶν ὅπως εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς ἐπιταγῆς ἀναγράφουν ἐπακριβῶς πῶς κατανέμεται τὸ ποσόν.

Λοχαγὸν Παραλίκαν Δ. 77 Ταξ. Σ.Τ.Γ. 926. Ἐλήφθη σημειώμά σας σχετικὸν μὲ τὴν ἐπέτειον τοῦ ἑλληνογερμανικοῦ πολέμου καὶ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἐπόμενον τεύχος. Εὐχαριστοῦμεν.

Ταγῆρχην Πολυζόπουλον Ἀστέριον 490 Τ.Δ. Ἐλήφθη συνεργασία καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Συνῆρχην Μάντζον Μιχ. Ἐλήφθη ἐπιταγὴ σας ἐκ δρχ. 40.000. Εὐχαριστοῦμεν.

491 Τ.Δ. Σ.Τ.Γ. 915. Ἐλήφθη ἐπιταγὴ σας ἐκ δρχ. 80.000. Εὐχαριστοῦμεν.

488 Τ.Δ. Β.Σ.Τ. 901. Ἐλήφθη ἐπιταγὴ σας ἐκ δρχ. 222.000. Εὐχαριστοῦμεν.

Ἀνθ)γὸν Πρωτολάττην Γ. 426 Τ.Δ. Σ.Τ.Γ. 912. Ἐλάβομεν ἐπιστολήν σας καὶ θὰ φροντίσωμεν κατὰ τὸ δυνατόν νὰ ἀποστέλλωμεν ταχύτερον τὰ φύλλα. Ἐπιταγὴ σας δὲν ἐλήφθη ἀκόμη.

Λοχαγὸν Βασ. Δημητρίου 498 Τ.Ν. Β.Σ.Τ. 901. Ἐλάβομεν συνεργασίαν σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε.

Πνευματικαὶ ἀσκήσεις

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Εἶμαι νῆσος στὸ Αἰγαῖο
καὶ μοῦ κόβεις τὸ κεφάλι
μὰ δὲν κάνεις κάτι νέο
γιατὶ νῆσος μένω πάλι.

ΑΡΙΘΜΟΓΡΙΦΟΙ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 4	:	Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης
2 6 4 5 6	:	Ὡς φαγητὸν νοστιμώτατο
3 4 5 3 6 9	:	Χωρὶς αὐτὸ δὲν γίνεται ἱστιοφόρον.
4 5 6 7 1	:	Χωρὶς αὐτὸ δὲν τρώμε.
5 6 7 6 4	:	Σύνολον περιοδικῶν, βιβλίων κλπ.
6 7 1 4	:	Σύνολον ἀνθρώπων.
7 8 2 3 4	:	Ἐν μέρος ἐκ τοῦ ὄλου
8 2 3 4	:	Ὡς τῶν ἀρχαίων καὶ κατὰ τὰς τῶν νέων Ἑλλήνων.
9 6 7 6 4	:	Διοικητικὴ διαίρεσις
10 7 8 2 1	:	Δὲν εἶναι νύχτα

ΓΡΙΦΟΙ

ο	Ἰταλία	
ο ο	Ἑλλάς	ἦτορ
ο		ς
ο ο	Γαλλία	ἦτορ
ο	Ἀγγλία	

ΘΟΣ—ΤΙΜΗ—ΟΛΚΗ—ΚΛΕΙΣ—ΛΗΣΤΗΣ—ΗΤΟ.

3) ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ γράμμα ω (κόσμος—κῶνος).

3) ΛΟΓΟΠΑΙΚΤΙΚΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ
ΚΑΒΑΛΛΑ—ΠΥΛΟΣ—ΒΟΛΟΣ—ΔΡΑΜΑ—ΑΛΜΥΡΟΣ.

4) ΓΡΙΦΟΣ

ΤΙΣ ΔΙΑ ΒΙ—ΒΑΣ ΕΙΣ ΤΙΣ—ΑΓ ΑΠΟ ΠΟ—ΛΙ.
Τις Διαβιβάσεις τις ἀγαπῶ πολύ.

5) ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΙ

Α) Νάρκη—σας—ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ.
Β) Ἴον—Ἴον—ΙΟΝΙΟΝ.

ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

ΡΑΔΙΟ - ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Η ΑΡΤΙΩΤΕΡΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΥΤΣΗ • ΑΘΗΝΑΙ • ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 23-212, 23-213, 23-342

Ν. ΚΟΚΚΙΝΟΣ & Σ^{ΙΑ}

ΑΘΗΝΑΙ: ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 5 - ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 34-974

ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ & ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΩΣ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΩΣ

ΠΛΟΥΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ

Μεσαίων-Βραχέων-Μακρών κυμάτων Ρεύματος και Μπατταριών

ΕΥΚΟΛΙΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΩΝ

Λυχνία
Μεταβλητοί Συμπκνωτάι
Μεσαία Συχνότητες
Μεγάφωνα 4'—8'
'Αμερικής και 'Αγγλίας
'Ηλεκτρολυτικοί
Πκνωτάι μίκας και χάρτου
Ποτενοίμετρα
μετά και άνευ διακόπτου
Διακόπται κυμάτων

Μετασχηματιστάι
Βάσεις Λυχνιών ('Αγγλίας-'Αμε-
ρικής-έγχώριαι)
'Αξονες κινήσεως
Προεκτάσεις αξόνων
Πάντερς—Τρίμμερς
Ντουί 'Αμερικής
Λαμπάκια φωτισμού
Κουμπιά
Βελόναι-Δείκται-Κοσσές

Κεραίας—Καθόδου—Μπλεντέ—Λιτς—Συναρμολογήσεως
ΣΥΡΜΑΤΑ: Τροφοδοτήσεως—'Ανυστάσεις τροφοδοτήσεως κλπ. κλπ.

